

EHL-İ SÜNNET VEL-CEMAAT AKÎDESİ

Yazan

Muhammed b. Salih el-Useymîn

Çeviren

Muhammed Şahin

TAKDİM

Hamd, Allah'a mahsustur. Salât ve selâm da, kendisinden sonra peygamber gelmeyecek olan Muhammed'e, âline ve ashâbına olsun.

Değerli âlim Muhammed b. Sâlih el-Useymîn kardeşimizin özet olarak derlediği, Allah Teâlâ'nın birliğine, isim ve sıfatlarına, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, âhiret gününe, kaderin hayır ve şerrine îmân konularını içeren ehl-i sünnet vel-cemaat itikadını kapsayan kıymetli eserini dinledim.

Hiç şüphesiz ki yazar, ehl-i sünnet vel-cemaat itikadını derlemede en güzelini yapmış, Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, âhiret gününe, kaderin hayır ve şerrine îmân konularında ilim talebesinin, erkek ve kadın her müslümanın ihtiyaç duyduğu şeyleri zikretmiştir. Buna ilâve olarak itikad konusunda yazılan birçok kitapta bulunmayan pek çok faydaları bu kitapta zikretmiştir.

Allah Teâlâ ona mükâfatını versin, ilim ve hidâyetini artırsın. Bu ve başka konularda yazmış olduğu kitaplarını müslümanlara faydalı kılsın. Bizleri, onu ve diğer müslüman kardeşlerimizi hidâyete eren ve gerekli bir bilgiye sahip olup Allah Teâlâ'nın dînine dâvet edenlerden eylesin.

Hiç şüphesiz ki Allah, hakkıyla işiten ve (kullarının dâvetine icâbet etmek için onlara) yakın olandır.

Allah Teâlâ, Peygamberimiz Muhammed'e, âline ve ashâbına salât ve selâm eylesin.

Allah Teâlâ'nın affına muhtaç;

Abdulaziz b. Abdullah b. Baz

-Allah onu affetsin-

Hamd, âlemlerin Rabbi Allah'adır. Güzel sonuç (cennet), Allah'tan gereği gibi korkan muttakiler içindir. Düşmanlık ancak zâlimleredir. Allah Teâlâ'dan başka hakıyla ibâdete lâayık hiçbir ilâhın olmadığına, O'nun bir olduğuna ve ortağının bulunmadığına, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Allah Teâlâ'nın kulu ve elçisi, peygamberlerin sonuncusu ve muttakilerin önderi olduğuna şehâdet ederim.

Allah Teâlâ'nın salât ve selâmı, O'na, âline, ashâbına ve kıyâmete kadar onlara en güzel bir şekilde uyanların üzerine olsun.

Hiç şüphesiz ki Allah Teâlâ, elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i âlemlere rahmet, mü'minlere güzel bir örnek ve bütün kullara da huccet olması için hidâyet ve hak dîn ile göndermiştir.

Allah Teâlâ, kullarının yararına olan her şeyi, onların dînî ve dünüevî hallerini düzeltmek, onların doğru inanca, sağlam amellere, güzel ahlâka ve yüce bir terbiyeye sahip olmaları için Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e indirdiği Kur'an-ı Kerim ve hikmetle açıklamıştır.

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- ümmetini, gecesi gündüz gibi apaşık bir yol olan İslâm dîni üzere bırakmıştır. O yoldan uzaklaşan helâk olur.

Allah Teâlâ ve O'nun elçisinin çağrısına uyan sahâbe, tâbiîn ve onlara en güzel bir şekilde tâbi olan ümmeti bu hak yolda yürümüş; itikad, ibâdet, ahlâk ve terbiye yönünden şeriatını tatbik ederek O'nun sünnetine sınıksız sarılmışlardır. Böylelikle onlara düşmanlık besleyen veya aykırı davrananların kendilerine hiçbir zarar veremeyecek ve Allah

Teâlâ'nın emri gelip kıyâmet kopuncaya kadar bu hak yol üzere olan tâife, sadece onlar olmuşlardır.

Bizler, Allah'a hamdolsun onların yolunda yürüyen, onlar gibi Kur'an ve sünnetle hidâyete eren ve bunu, Allah Teâlâ'nın üzerimizdeki bir nimeti olarak gören ve her mü'minin böyle olması gerektiğine inananlarız.

Bizleri ve müslüman kardeşlerimizi dünya ve âhirette "Lâ ilâhe illallah" sözü ile sâbit kılmasını ve bizlere tarafından rahmet ihsan etmesini Allah Teâlâ'dan dileriz.

Şüphesiz ki O, karşılıksız ve çok verendir.

Bu konunun önemi ve kulların bu konuda birçok görüş ayrılığına düşmeleri sebebiyle Allah Teâlâ'ya, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, âhret gününe, kaderin hayır ve şerrine inanmak olan ehl-i sünnet vel-cemaat itikadımızı özet olarak kaleme almayı uygun gördüm.

Allah Teâlâ'dan, bu çalışmamı kerîm vechine ve O'nun rızasına uygun, kullarına da faydalı kılmasını dilerim.

Muhammed b. Sâlih el-Useymin

Bizim İnancımız;

Allah Teâlâ'ya, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, âhiret gününe, kaderin hayır ve şerrine inanmaktır.

Bizler,

Allah Teâlâ'nın rubûbiyyetine yani O'nun yegâne Rab ve yaratıcı, kâinattaki her şeyin sahibi ve her şeyi çekip çeviren olduğuna inanırız.

Bizler,

Allah Teâlâ'nın ulûhiyyetine yani O'nun hak ilâh olduğuna ve O'nun dışında ibâdet edilen bütün ilâhların bâtil olduğuna inanırız.

Bizler,

Allah Teâlâ'nın isim ve sıfatlarına yani O'nun güzel isimleri ile yüce ve kemâl sıfatlara sahip olduğuna inanırız.

Bizler,

Allah Teâlâ'nın bu konudaki vahdâniyyetine yani O'nun rubûbiyyet, ulûhiyyet, isim ve sıfatlarında hiçbir ortağının bulunmadığına inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ

لَمْ سَمِيًّا ﴾ [سورة مريم الآية: ٦٥]

“(Allah) **göklerin, yerin ve her ikisi arasında bulunanların Rabbi** (her şeyin sahibi, yaratıcı ve çekip-çevireni) **dir. O halde** (Ey Muhammed!) **O'na ibâdet etmekte sabırlı ol. Hem O'nun bir benzeri olduğunu biliyor musun?.”¹**

¹ Merjem Sûresi:65

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, kendisini şu âyette vasıflandırdığı gibi olduğuna inanırız:

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾

[سورة البقرة الآية : ٢٥٥]

"Allah, O'dur ki kendisinden başka hakkıyla ibâdete lâayık hiçbir ilâh yoktur.O, Kayyû'dır, Kayyûm'dur.Kendisine ne bir uyuklama, ne de bir uyku gelir. Gökte ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. İzni olmadan hiç kimse O'nun yanında başkasına şefâat edemez. O'nun ilmi, (kâinâta olmuş, şimdi olan ve gelecekte olacak olan) her şeyi kuşatmıştır.O, kullarının (gelecekte yapacaklarıyla geçmişte yaptıklarının) hepsini bilir.O bildirmedikten sonra kullarından hiç kimse, O'nun ilmine erişemez. O'nun kürsüsü, gökleri ve yeri içine alır. Gökleri ve yeri korumak O'na zor gelmez. O, (zâtı ve sıfatları ile bütün yarattıklarından) yüce ve büyüktür."¹

Bizler,

Allah Teâlâ'nın kendisini şu âyette vasıflandırdığı gibi olduğuna inanırız:

¹ Bakara Sûresi:255

﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عِلْمُهُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ
 الرَّحِيمُ﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ
 الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ
 عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ
 الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

[سورة الحشر : ٢٢- ٢٤]

"Allah, O'ndan başka ibâdete lâayık hiçbir ilâh olmayan, gizli ve açık olanı bilen, Rahman (rahmetiyle her şeyi kuşatan) ve Rahîm'dir (mü'minlere çok merhametlidir). Allah, O'ndan başka ibâdete lâayık hiçbir ilâh olmayan, mülkün sahibi, her türlü noksanlıktan münezze (her türlü kusurdan uzak) olan, selâmet veren, (açık âyetlerle gönderdiği peygamberlerini) tasdik eden, (kullarının yaptıklarını) gözetleyen, Azîz (mağlûp edilemeyen), Cebbâr (gücülüyle bütün kullarını kahredip hepsini kendisine boyun eğdiren) ve Mütekebbir (azamet sahibidir). Allah, (ibâdetinde kendisine ortak koşulan şeylerden) münezzehtir. Allah, yaratandır, (hikmeti gereği) var eden ve (yaratıklarına dilediği gibi) şekil verendir. Güzel isimler (ve yüce sıfatlar) O'nundur. Göklerde ve yerde ne varsa, hepsi O'nu tesbîh eder. O, (düşmanlarından şiddetli bir şekilde intikam alacak kadar) güçlü ve (yaratıklarının işlerini idâre edecek kadar) hakîm'dir." ¹

¹ Haşr Sûresi:22-24

Bizler,

Göklerde ve yerde olan her şeyin Allah Teâlâ'nın mülkü olduğuna inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنِشَاءً وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ ﴿٥٠﴾ أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنِشَاءً وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ﴾ [سورة الشورى: ٤٩- ٥٠]

"Göklerin ve yerin mülkü, Allah'ındır. O dilediğini yaratır. (Kullarından) dilediğine sadece kız, dilediğine de sadece erkek çocukları bahşeder. Dilediğine kız ve erkek çocuklarını birlikte bahşeder, dilediğini de kısır bırakır. Şüphesiz ki O, (niçin yarattığını) en iyi bilen ve (dilediğini yaratmaya) gücü yetendir."¹

Bizler,

Allah Teâlâ'nın kendisini şu âyette vasıflandırdığı gibi olduğuna inanırız:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١١﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ [سورة الشورى: ١١- ١٢]

¹ Şûrâ Sûresi:49-50

"(Yarattıklarından, zâtı, isimleri, sıfatları ve fiillerinde) O'nun benzeri hiçbir şey yoktur. O, hakkıyla işiten ve görendir. Göklerin ve yerin mülkü O'nundur, rahmet ve rızıkların anahtarları O'nun elindedir. O, dilediğine rızık bol verir, dilediğinden de kısar. Hiç şüphesiz ki O, her şeyi bilendir."¹

Bizler,

Allah Teâlâ'nın kendisini şu âyette vasıflandırdığı gibi olduğuna inanırız:

﴿ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا
وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴾ [سورة هود الآية: 6]

"Allah, yer yüzünde yürüyen her canlının rızığını vermesi üstlenmiştir. Allah, (o canlının hayatında) duracağı ve sonunda öleceği yeri bilir. Bütün bunlar, apaçık bir kitapta (Levh-i Mahfûz'da) yazılıdır."²

Bizler,

Allah Teâlâ'nın kendisini şu âyette vasıflandırdığı gibi olduğuna inanırız:

¹ Şûrâ Sûresi: 11-12

² Hûd Sûresi: 6

﴿ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴾ [سورة الأنعام الآية: ٥٩]

"Gaybın anahtarları (hazîneleri) Allah'ın yanındadır. O'ndan başka hiç kimse onları bilemez. O, karada ve denizde ne varsa, hepsini bilir. O'nun ilmi olmadan (ağaçtan) bir yaprak bile düşmez. Yerin karanlıklarında gizlenen taneği, yaş ve kuru ne varsa, hepsi apaçık bir kitapta (Levh-i Mahfûz'da) yazılıdır."¹

Bizler,

Allah Teâlâ'nın kendisini şu âyette vasıflandırdığı gibi olduğuna inanırız:

﴿ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مِمَّا ذَاتَ كُفْبٍ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴾ [سورة لقمان الآية: ٣٤]

"Kıyâmet vakti hakkındaki bilgi, ancak Allah'ın katındadır. Yağmuru O yağdırır, rahîmlerde olanı yalnızca O bilir. Hiç kimse yarın ne kazanacağını bilemez. Yine hiç kimse, nerede öleceğini bilemez. Allah (her şeyi) bilir, (her şeyden) haberdârdır."²

¹ En'am Sûresi:59

² Lokman Sûresi:34

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, dilediği şeyle, dilediği zaman ve dilediği gibi konuştuğuna inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda aşağıdaki âyetlerde şöyle buyurmaktadır:

﴿ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا ﴾ [سورة النساء من الآية: ١٦٤]

"Allah, Musâ ile gerçekten (vâsitasız) konuştu."¹

﴿ وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ ﴾ [سورة الأعراف من الآية: ١٤٣]

"Musâ, tâyin ettiğimiz vakitte gelince, Rabbi onunla konuştu."²

﴿ وَنَدَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ﴾ [سورة مريم الآية: ٥٢]

"Tûr dağının sağ tarafından ona (Musâ'ya) seslendik ve onu kendimize yaklaştırarak şereflendirdik."³

Bizler,

Allah Teâlâ'nın kendisini şu âyetlerde vasıflandırdığı gibi olduğuna inanırız:

﴿ قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لَكَلِمَتِي رَبِّي لَنَفَذَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ نُنْفِذَ كَلِمَتِي رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴾ [سورة الكهف الآية: ١٠٩]

¹ Nisâ Sûresi:164

² A'râf Sûresi:143

³ Mer'yem Sûresi:52

"(Ey Muhammed!) **De ki: Deniz, Rabbimin sözlerini yazmak için (kalemlere) mürekkep olsa ve bir o kadar da (deniz) getirsek, yine de Rabbimin sözleri bitmeden önce deniz biterdi.**"¹

﴿وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ
أَجْحُرٍ مَا نَفَقْتُ كَلِمَتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ [سورة لقمان الآية: ٢٧]

"**Yer yüzündeki ağaçların hepsi kalem, deniz de arkasından yedi deniz ilâve edilerek (mürekkep olsa) yine de Allah'ın sözlerini yazmakla bitiremez. Hiç şüphesiz ki Allah, (kendisine ortak koşanlardan intikam alacak kadar) güçlü ve (kullarının işlerini tek başına yönetecek kadar) hakim'dir.**"²

Bizler,

Haber verdiği konulardaki doğruluk, hükümlerdeki adâlet ve sözdeki güzellik bakımından Allah Teâlâ'nın sözlerinin, sözlerin en mükemmeli olduğuna inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda aşağıdaki âyetlerde şöyle buyurmaktadır:

﴿وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا﴾ [سورة الأنعام من الآية: ١١٥]

"**Rabbinin sözü (Kur'an), (haber verdiği konulardaki) doğruluk ve (verdiği hükümlerdeki) adâlet bakımından tamamlanmıştır.**"³

¹ Kehf Sûresi:109

² Lokman Sûresi:27

³ En'am Sûresi:115

﴿ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ﴾ [سورة النساء من الآية: ٨٧]

"(Haber verdiği konulardaki doğruluk bakımından) **Allah'tan daha doğru sözlü kim olabilir?**"¹

Bizler,

Kur'an-ı Kerim'in Allah Teâlâ'nın kelâmı olduğuna, O'nunla gerçekten konuştuğuna ve Cebrâîl'e öğrettiğine, Cebrâîl'in de onu Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in kalbine indirdiğine (vahyettiğine) inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ ﴾ [سورة النحل من الآية: ١٠٢]

"(Ey Muhammed!) **De ki: O'nu (Kur'an'ı), Rabbinden hak olarak Rûhul-Kudüs (Cebrâîl) indirdi.**"²

﴿ وَإِنَّهُ لَنَزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾ ﴿ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴾ ﴿ عَلَى قَلْبِكَ ﴾ ﴿ لَتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴾ ﴿ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴾ [سورة الشعراء: ١٩٢ - ١٩٥]

"Hiç şüphesiz ki **O (Kur'an), Âlemlerin Rabbinin indirmesidir.** (Ey Muhammed!) **uyarıcılardan olman için, O'nu apaçık bir Arap lisânıyla senin kalbine Rûhul-Emîn (Cebrâîl) indirmiştir.**"³

¹ Nisâ Sûresi:87

² Nahl Sûresi:102

³ Şuarâ Sûresi:192-195

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, zâtı ve sıfatlarıyla yarattıklarının üzerinde olduğuna inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴾ [سورة البقرة من الآية: ٢٥٥]

"O, (zâtı ve sıfatları ile bütün yarattıklarından) **üçü ve büyüktür.**"¹

﴿ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴾ [سورة الأنعام الآية: ١٨]

"O (Allah), **kullarının üzerinde kahredicidir. O,** (hikmeti gereği her şeyi yerli yerine koyan) **hakîmdir,** (her şeyden) **haberdâr olandır.**"²

Bizler,

Allah Teâlâ'nın kendisini şu âyette vasıflandırdığı gibi olduğuna inanırız.

﴿ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُدِيرُ الْأُمُورَ ﴾

[سورة يونس من الآية: ٣]

"**Gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra da** (celâl ve azametine yaraşır bir şekilde) **arşa istivâ eden,** (yarattıklarının) **işlerini yerli yerine koyarak onları idâre eden** (Allah'tır)."³

¹ Bakara Sûresi:255

² En'âm Sûresi:18

³ Yûnus Sûresi:3

Allah Teâlâ'nın arşa istivâ etmesi demek; O'nun celâl ve azametine yaraşır bir şekilde, zâtına has olarak arşın üzerine yükselmesi-
dir ki bunun keyfiyetini O'ndan başka kimse bilemez.

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, arşının üzerinde olmasına rağmen ilmiyle kullarıyla beraber olduğuna, onların hâllerini bildiğine, konuşmalarını işittiğine, yaptıklarını gördüğüne, işlerini yerli yerince idâre ettiğine, fakire rızık verdiğine, zor durumda kalanın ihtiyacını giderdiğine, dilediğine mülk verdiğine, dilediğinden de mülkü çekip aldığına, dilediğini azîz, dilediğini de zelif kıldığına, her türlü hayrın O'nun elinde olduğuna ve her şey gücünün yettiğine inanırız. Bu vasıflara sahip Allah Teâlâ, kullarının üstünde arşının üzerine istivâ etmiş olsa bile gerçekte O, ilmiyle onlarla beraberdir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ سورة الشورى من الآية : (١١)

"(Yarattıklarından, zâtı, isimleri, sıfatları ve fiillerinde) **O'nun benzeri hiçbir şey yoktur.O, hakkıyla işiten ve görendir.**"¹

Cehmiyye'nin bir kolu olan Hulûliyye ve başkalarının; "Allah, yer yüzünde kullarıyla beraberdir" dedikleri gibi, Allah Teâlâ'nın yer yüzünde kullarıyla beraber olduğunu söylemeyiz.

Allah Teâlâ'ı, O'na yaraşmayan noksan sıfatlarla nitelendirdiğinden dolayı, böyle diyenin kâfir ve ya dalâlette olduğuna hükmederiz.

¹ Şûrâ Sûresi:11

Bizler,

Rasûlullah -sallallâhu aleyhi ve sellem- in:

((يَنْزِلُ رَبُّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا حِينَ يَبْقَى
ثُلُثُ اللَّيْلِ الْآخِرِ، فَيَقُولُ: مَنْ يَدْعُونِي فَأَسْتَجِيبَ لَهُ، مَنْ يَسْأَلُنِي
فَأُعْطِيَهُ، مَنْ يَسْتَغْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ)) [رواه البخاري ومسلم]

"Rabbimiz Tebâreke ve Teâlâ, gecenin son üçte birlik bölümü kaldığında, her gece dünya semâsına iner ve şöyle seslenir: Bana duâ eden yok mu, duâsına icâbet edeyim. Benden isteyen yok mu, istediğini vereyim. Benden bağışlanmak dileyen yok mu, onu bağışlayayım."¹

Buğurduğu gibi, Allah Teâlâ hakkında haber verdiği her şeye inanırız.

Bizler,

Allah Teâlâ'nın kıyâmette kulları arasında hüküm vermek için (Arasat'a) geleceğine inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buğurmaktadır:

﴿ كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ۖ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ۖ
سَجَّادًا ۖ يَوْمَئِذٍ يَجْتَبِيَهُ يَوْمَئِذٍ يَوْمَئِذٍ يَوْمَئِذٍ يَوْمَئِذٍ يَوْمَئِذٍ ۚ ﴾

[سورة الفجر الآياتان: (٢١) - (٢٢)]

¹ Buhârî ve Müslim

"Ama, yerüzü sarsılıp parça parça döküldüğü, (kulları arasında hükmetmek için) Rabbin geldiği, melekler saf saf dizildiği ve o (büyük) günde cehennem getirildiğinde (kâfir) yaptıklarını hatırlayarak tevbe eder. Ancak tevbe etmeye hiç hakkı var mı?"¹

Bizler,

Allah Teâlâ'nın kendisini şu âyette vasıflandırdığı gibi olduğuna inanırız.

[سورة البروج الآية: ١٦] ﴿فَعَالٌ لِّمَا يُرِيدُ﴾

"O, dilediğini mutlaka yapandır."²

Bizler,

Allah Teâlâ'nın iki türlü irâdesi olduğuna inanırız.

1. Kevnî Irâde: Bir şeyi dilemesidir ki, o şeyin Allah Teâlâ'nın hoşuna gitmesi veya o şeyden râzı olması gerekmez.

Bu, "**meşîet / dilemek**" anlamındadır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلْتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾

[سورة البقرة من الآية: ٢٥٣]

"Allah, dileseydi onlar savaşmazlardı. Ancak Allah dilediğiniapar."³

¹ Fecr Sûresi:21-23.

² Burûc Sûresi:16

³ Bakara Sûresi:253

﴿ وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ ﴾ [سورة هود من الآية: ٢٤]

"Allah sizi saptırmak isterse, (sizi îmân etmeye çağırmak için) size nasihat etsem de nasihatim size bir fayda vermez. Çünkü O, sizin Rabbinizdir." ¹

2. Şer'î İrâde: Bir şeyi istemesi, o şeyin olmasını gerektirmez. Ancak istenen şey, Allah Teâlâ'nın hoşuna giden ve O'nun râzı olduğu şeydir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ ﴾ [سورة النساء من الآية: ٢٧]

"Allah, sizin tevbenizi kabul etmek ister." ²

Bizler,

Kevnî ve şer'î irâdenin, O'nun hikmetine bağlı olduğuna inanırız. Bu sebeple kevnî olarak yarattığı her şeyi ve şer'î olarak kullarına emrettiği ibâdeti, bir hikmete binâen istemiştir. Bu hikmete göre Allah Teâlâ'nın istediği şey, ister bilmediğimizi bilmiş olalım, isterse aklımız o şeyi kavrayamaz olsun.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ ﴾ [سورة التين الآية: ٨]

"Allah, hüküm verenlerin en üstünü (hâkimler hâkimi) değil midir?" ¹

¹ Hüd Sûresi:34

² Nisâ Sûresi:27

﴿ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴾ [سورة المائدة من الآية: ٥٠]

"İnanan bir topluluk için, hüküm yönünden Allah'tan daha adâletli kim olabilir."²

Bizler,

Allah Teâlâ'nın dostlarını sevdiğini, dostlarının da Allah Teâlâ'yı sevdiğine inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴾ [سورة آل عمران الآية: ٣١]

"(Ey Muhammed!) **De ki: Allah'ı (gerçekten) seviyorsanız, bana ayupun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah çok bağışlayıcı ve esirgeyicidir.**"³

﴿ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ ﴾ [سورة المائدة من الآية: ٥٤]

"...Allah, sevdiği ve kendisini seven (sizden daha hayırlı) bir topluluk getirir."⁴

﴿ وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴾ [سورة آل عمران من الآية: ١٤٦]

"Allah, sabredenleri sever."⁵

¹ Tîn Sûresi:8

² Mâide Sûresi:50

³ Âl-i İmrân Sûresi:31

⁴ Mâide Sûresi:54

⁵ Âl-i İmrân Sûresi:146

﴿ وَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَىٰ حَنَافٍ مُّسْتَمِيعَةً ۚ وَمَا كَانَ لِأَنَّ لِلنَّاسِ لِحُكْمِ اللَّهِ شَيْءٌ ۚ لَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَ إِذْ أَخْرَجْنَاهُ مِنَ الْبَيْتِ إِذْ يُرَىٰ مِنْهُ الْجِبَالُ مِنْ فَتْحِ الْبَابِ ۚ وَإِذْ عَلَّمْنَاهُ لِمَا نَشَاءُ ۚ وَإِذْ نَادَىٰ مِنْ نُجُودٍ ﴿٩﴾ ﴾ [سورة الحجرات من الآية: ٩]

"**Adâletli davranın. Şüphesiz ki Allah, (kulları arasında Kur'an ve sünnete göre hüküm vererek) adâletli davrananları sever.**"¹

﴿ وَأَحْسِنُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴾ [سورة البقرة من الآية: ١٩٥]

"(Mallarınızı, Allah'a itaatte ve O'nun yolunda harcamak sûretiyle) **iyilikte bulunun. Çünkü Allah, iyilikte bulunanları sever.**"²

Bizler,

Allah Teâlâ'nın farz kıldığı söz ve fiillerin işlenmesine râzı olduğuna, yasakladığı söz ve fiillerin de işlenmesini çirkin gördüğüne inanınız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ ﴾ [سورة الزمر من الآية: ٧]

"(Eğer insanları Rabbinizi) **inkâr ederseniz, (O'na îmân etmez ve Rasûlüne uymazsanız); O size muhtaç değildir. (O'nun size bir ihtiyacı yoktur, fakat siz O'na muhtaçsınız). O, kullarının kâfir olmalarına râzı olmaz** (olmalarını da emretmez). (Ancak size bahşettiği nimetlere) **şükrederseniz, ona râzı olur.**"³

¹ Hucurât Sûresi:9

² Bakara Sûresi:195

³ Zümer Sûresi:7

﴿ وَلَٰكِن كَرِهَ اللَّهُٰ أُنْعَابَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا
مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴾ [سورة التوبة الآية: ٤٦]

"**Lâkin Allah,** (münâfıkların seninle beraber savaşa) **çıkmalarını şirkin gördü. Bundan dolayı onları** (savaştan) **geri bıraktı. Onlara;** **oturan** (hastalar, âcizler, kadınlar ve çocuklar) **la beraber oturun, denildi."**¹

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, îmân edip sâlih amel işleyenlerden râzı olduğuna inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَٰلِكَ لِمَنِ خَشِيَ رَبَّهُ ﴾ [سورة البينة من الآية: ١٨]

"**Allah,** (sâlih amellerini kabul edip) **onlardan râzı olmuş, onlar da** (cennette kendilerine hazırladığı nimetlere karşılık) **O'ndan râzı olmuşlardır. Bu** (güzel karşılık), **Rabbinden korkan** (ve yasaklarından uzak duran) **lar içindir."**²

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, gazabını hak eden kâfirlere hiddetlendiğine inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

¹ Tevbe Sûresi:46

² Beyyine Sûresi:8

﴿الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنُّوا السَّوْءَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾ [سورة الفتح من الآية ٦: ٦]

"(Peygambere ve mü'minlere Allah'ın yardım etmeyeceğini ve dînini yüceltmeyeceğini) **zannedenler, Allah hakkında kötü bir zanda bulundular. Her türlü kötülük (ve azap) çemberi (kötü zanda bulunanların) üzerine olsun. Allah, onlara gazap etmiş ve onları lânetlemiştir.**"¹

﴿وَلَكِنَّ مَن شَرَحَ بِالْكَفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ [سورة النحل من الآية ١٠٦: ١٠٦]

"**Fakat her kim, (îmândan sonra) kalbini küfre açarsa (dînden dönerse), Allah'ın gazabı onların üzerindedir. (Dünya hayatını, âhiret hayatına tercih ettikleri için) onlara büyük bir azap vardır.**"²

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, celâl ve ikrâm sıfatıyla vasfedilmiş bir yüze sahip olduğuna inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ﴾ [سورة الرحمن الآية ٢٧: ٢٧]

"**Ancak celâl ve ikrâm sâhibi Rabbinin yüzü (istenerek yapılarak amel) kalıcıdır.**"¹

¹ Fetih Sûresi:6

² Nahl Sûresi:106

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, kerîm ve büyük olan iki ele sahip olduğuna inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ﴾ [سورة المائدة من الآية: ٦٤]

"(Durum, onların iftirâ ettikleri gibi değildir). **Bilakis Allah'ın iki eli de açıktır,** (Allah, hikmeti gereği ve kullarının iyiliği için) **dilediği gibi verir.**"²

﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَتَّى قَدَرِهِ، وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ، سُبْحَانَهُ، وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾

[سورة الزمر الآية: ٦٧]

"Onlar (müşrikler), **Allah'ı gereği gibi tanıyıp yüceltmediler.** **Kıyâmet günü yer yüzünün tamamı O'nun kabzasında, gökler de sağ eliyle dürülmüş olacaktır.O,** (müşriklerin) **ortak koştukları şeylerden münezzehtir ve yücedir.**"³

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, iki tane gerçek göze sahip olduğuna inanırız.

﴿وَأَصْنَعَ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحَيْنَا﴾ [سورة هود من الآية: ٢٧]

"(Ey Noh!) **Gemiyi, gözlerimizin önünde ve vahyimiz uyarınca**

ap."⁴

¹ Rahmân Sûresi: 27

² Mâide Sûresi:64

³ Zümer Sûresi:67

⁴ Hûd Sûresi:37

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- de bu konuda şöyle buyurmaktadır:

((حِجَابُهُ النُّورُ لَوْ كَشَفَهُ لَأَحْرَقَتْ سُبُحَاتُ وَجْهِهِ مَا أَنْتَهَى إِلَيْهِ
بَصَرُهُ مِنْ خَلْقِهِ)) [رواه البخاري ومسلم]

"O'nun (Allah'ın) perdesi nûrdur. (İzzet ve celâlinin nûrları, yarattıklarının kendisini görmesini engeller). **Şayet perdeyi kaldırsa, yüzünün nûrları gözlerinin gördüğü bütün mahlûkatı yakardı.** (Ne bir canlı, ne de gözle görülen bir şey kalırdı)."¹

Ehl-i sünnet âlimleri, Allah Teâlâ'nın iki gözü olduğunda ittifak etmişlerdir.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Deccâl hakkındaki şu hadîsi bunu teyid etmektedir:

"(Deccâl'in) tek gözü kördür. Fakat Rabbiniz tek gözü kör değildir."

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, kendisini şu âyette vasflandırdığı gibi olduğuna inanırız.

﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾

[سورة الأنعام الآية: ١٠٣]

"Gözler, O'nu (Allah'ı dünyada) göremez. Fakat O, gözleri görür. O, her şeyi en iyi bilen ve her şeyden haberdâr olandır."²

¹ Buhârî ve Müslim

² En'âm Sûresi: 103

Bizler,

Mü'minlerin kıyâmet günü Rablerini göreceklerine inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

[سورة القيامة: ٢٢ - ٢٣] ﴿وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ ۖ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ﴾

"Nice yüzler vardır ki, o gün (kıyâmet günü) ışı ışı parlıdayacak, Rablerine bakacaklardır."¹

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, kemâl sıfatlara sahip olduğundan dolayı O'nun bir benzerinin bulunmadığına inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

[سورة الشورى من الآية: ١١] ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

"(Yarattıklarından, zâtı, isimleri, sıfatları ve fiillerinde) O'nun benzeri hiçbir şey oktur. O, hakkıyla işiten ve görendir."²

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, Haşş ve Kaşşûm sıfatlarının kemâli gereği, kendisine ne bir uykulama, ne de bir uyku geldiğine inanırız:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

[سورة البقرة من الآية: ٢٥٥] ﴿لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ﴾

¹ Kıyâmet Sûresi: 22-23

² Şûrâ Sûresi: 11

"O'na ne bir uykulama, ne de bir uyku gelir."¹

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, adâletinin kemâli gereği, hiç kimseye zulmetmeyeceğine inanırız.

Bizler,

Kullarını gözetlemesi ve onları her yönden kuşatmasının kemâli gereği, Allah Teâlâ'nın kullarının yaptıklarından gâfil olmadığına inanırız.

Bizler,

İlim ve kudretinin kemâli gereği, göklerde ve yerde hiçbir şeyin Allah Teâlâ'yı âciz bırakamayacağına inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴾

[سورة يس الآية: ٨٢]

"O, bir şey yaratmak istediğinde, (ona) ol der, o da hemen oluverir."²

Bizler,

Güç ve kuvvetinin kemâli gereği, Allah Teâlâ'ya yorgunluk ve bitkinlik erişemeyeceğine inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

¹ Bakara Sûresi:255

² Yâsin Sûresi:82

﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا

مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ﴾ [سورة ق الآية : ٢٨]

"Andolsun ki biz gökleri, yeri ve her ikisi arasında bulunanları

altı günde yarattık. Bize (bu yaratma sırasında) **hiçbir yorgunluk** (ve bitkinlik) **de çökmedi."**¹

Bizler,

Allah Teâlâ veya elçisi Muhammed -sallallâhu aleyhi ve sellem-'in Allah Teâlâ hakkında sâbit kıldığı, Allah Teâlâ'nın güzel isimleri ve yüce sıfatlarının hepsinin sâbit olduğuna inanırız.

Ancak, şu iki büyük sakıncalı durumdan uzak dururuz:

Birincisi:

"Bir kimsenin, kalbi veya diliyle Allah Teâlâ'nın sıfatları, insanların sıfatları gibidir" demesinden.

İkincisi:

"Bir kimsenin, kalbi veya diliyle Allah Teâlâ'nın sıfatları şöyle şöyledir" demesinden.

Allah Teâlâ'nın veya elçisi Muhammed -sallallâhu aleyhi ve sellem-'in Allah Teâlâ'nın isim ve sıfatları konusunda reddettiği şeyleri bizler de reddederiz. Allah Teâlâ'ya nisbet edilen şeyleri reddetmek; O'nun isim ve sıfatlarının kâmil olmasını gerektirir. Allah Teâlâ ve elçisi Muhammed -sallallâhu aleyhi ve sellem-'in sustuğu konularda bizler de susarız.

¹ Kâf Sûresi:38

Bizler,

Bu yolda yürümeyi yerine getirilmesi gereken bir farz olarak görmekteyiz.Çünkü Allah Teâlâ'nın kendisi hakkında isbât ettiği veya reddettiği şeyleri, bizzat kendisi haber vermiştir.Dolayısıyla Allah Teâlâ'yı kendisinden daha iyi bilen, O'ndan daha doğru ve güzel sözlü hiç kimse yoktur. Kulları ise O'nu gereği gibi bilemezler.

Rasûlullah -sallallâhu aleyhi ve sellem-'in Allah Teâlâ hakkında isbât ettiği veya reddettiği şeyleri, bizzat kendisi haber vermiştir. Çünkü Rasûlullah -sallallâhu aleyhi ve sellem- Allah'ı en iyi bilen, kulları içerisinde en güzel öğüt veren, en doğru sözlü ve en iyi konuşan insandır.

Allah ve Rasûlünün sözlerinde; ilim, doğruluk ve beyân yönünden mükemmellik vardır. O sözleri kabul etmeyip reddetmek veya o sözlerin kabulünde tereddüt etmekte, özür kabul edilemez.

1. BÖLÜM

ALLAH'A İMÂN

Bizler,

Allah Teâlâ'nın sıfatları hakkında, tafsilatlı ve genel, isbât ve red yönünden söylediğimiz her şeyde Rabbimizin kitabı ile Peygamberimiz Muhammed -sallâllâhu aleyhi ve sellem-'in sünnetine, bu yolda yürümüş ilk müslümanların yoluna ve onlardan sonra gelen hidâyet önderi imamların görüşlerine dayanırız.

Bizler,

Kur'an ve sünnetin, Allah Teâlâ'nın sıfatları hakkında haber verdikleriniz, Allah Teâlâ'ya yaraşır bir şekilde, zâhirîne ve gerçek anlamına göre yorumlamak gerektiğine inanırız.

Bizler,

Allah Teâlâ'nın sıfatlarını tahrif ederek Allah Teâlâ ve elçisinin istedikleri anlamlardan başka anlamlara değiştirenlerin yolundan uzak dururuz.

Bizler,

Allah Teâlâ'nın sıfatlarını, Allah ve elçisinin istedikleri anlamlardan soyutlayıp geçersiz kılanların yolundan uzak dururuz.

Bizler,

Allah Teâlâ'nın sıfatlarına örnek veya keyfiyet vererek aşırıya gidenlerin yolundan uzak dururuz.

Bizler,

Allah Teâlâ'nın kitabı ile Peygamberi -sallallâhu aleyhi ve sellem-'in sünnetinde belirtilen şeylerin hak olduğuna, haber verilen bu şeylerde herhangi bir çelişkinin olmadığını yakînen biliriz.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا﴾ [سورة النساء الآية: ٨٢]

"Onlar, Kur'anın (hak olarak getirdiği şeyleri) içiçölüşünmezler mi? Şöyet o, Allah'tan başkası tarafından indirilmiş olsaydı, onda birçok tutarsızlıklar bulurlardı."¹

Çünkü haber verilen konularda çelişkinin olması, bunların birbirini çalanlamasını gerektirir. (Yani birinin doğru, diğlerinin çalan olması gerekir.) Allah Teâlâ ve elçisi Muhammed -sallallâhu aleyhi ve sellem-'in haber verdiği konularda bunun olması imkânsızdır.

Her kim, Allah Teâlâ'nın kitabında veya elçisi Muhammed -sallallâhu aleyhi ve sellem-'in sünnetinde veya Kur'an ile sünnet arasında bir çelişkinin olduğunu iddiâ ederse, o kimse art niyetli ve kalbinde eğrilik olan bir kimsedir. Onun derhal tevbe etmesi ve içerisinde bulunduğu dalâletten kurtulması gerekir.

¹ Nisâ Sûresi:82

Allah Teâlâ'nın kitabı veya elçisinin sünnetinde ya da Kur'an ile sünnet arasında bir çelişkinin olduğunu zannedenin ya ilmi yetersizdir, ya anlayışı kıttır, ya da içiçe düşünememiştir. Bu sebeple, hakkın açık-seçik ortaya çıkması için bu kimsenin araştırması, içiçe düşünebilmesi için de çok çalışması gerekir. Hak belli olmasa bile işi bilene havâle etmesi, kötü zanlarından vazgeçmesi ve ilimde derinleşmiş olanlar gibi şöyle demesi gerekir:

﴿ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا ﴾

[سورة آل عمران من الآية : ٧]

"İlimde derinleşmiş olanlar; 'Ona (Kur'an'a) îmân ettik ve (ondaki şeylerin) hepsi Rabbimiz tarafından gelmiştir' (derler)..."¹

Bilinmesi gerekir ki, Kur'an ve sünnette veya Kur'an ve sünnet arasında hiçbir çelişki veya ihtilaf yoktur.

¹ Âl-i İmrân Sûresi:7

2. BÖLÜM

MELEKLERE İMÂN

Bizler,

Allah Teâlâ'nın meleklerine, kendilerine fazîletler ihsân edilmiş, Allah Teâlâ'ya yakın kullar olduğuna, itaatleri gereği Rableri onlara emretmedikçe konuşmadıklarına ve izin vermedikçe de hiçbir iş yapmadıklarına inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ melekler hakkında şöyle buyurmaktadır:

﴿عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ لَا يَسْقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ﴾
[سورة الأنبياء من الآية ٢٦: والآية: ٢٧]

"Melekler, kendilerine fazîletler ihsân edilmiş (Allah'a yakın) kullardır. (İtaatleri gereği Rableri) onlara emretmedikçe konuşmazlar, kendilerine izin vermedikçe de hiçbir iş yapmazlar."¹

Allah Teâlâ, meleklerini yalnızca kendisine ibâdet etmeleri ve emrine teslim olmaları için yaratmıştır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ﴾
[سورة الأنبياء من الآية: ١٩ او الآية: ٢٠]

"(Allah'a yakın) melekler, O'na ibâdet etmekten kibirlenmez ve yorulmazlar. Onlar, gece-gündüz bıkmaksızın Allah'ı tesbih ederler."¹

¹ Enbiyâ Sûresi:26-27

Bizler,

Allah Teâlâ melekleri bizden gizlediği için onları göremeyiz. Fakat Allah Teâlâ onları bazı kullarına göstermiştir.

Nitekim Peygamber -sallallâhu aleyhi ve sellem- Cebrâîl -aleyhisselâm-’ı ufukları kapatmış, altı yüz tane kanadı olduğu halde gerçek sûretinde görmüştür.

Yine Cebrâîl -aleyhisselâm-, Merÿem’e tam bir insan sûretinde görünmüş, Merÿem onunla, o da Merÿem ile karşılıklı konuşmuştur.

Yine Cebrâîl -aleyhisselâm-, ashâbının yanında kendisini hiç kimsenin tanımadığı, üzerinde hiçbir yolculuk eseri bulunmayan, beyaz elbiseli, simsiyah saçlı bir adam sûretinde, Peygamber -sallallâhu aleyhi ve sellem-’e gelerek önünde oturmuş, dizlerini dizlerine dayamış, ellerini Peygamber -sallallâhu aleyhi ve sellem-’in uyluklarının üzerine koyarak onunla karşılıklı olarak konuşmuş, ayrıldıktan sonra da onun Cebrâîl -aleyhisselâm- olduğunu ashâbına haber vermiştir.

Bizler,

Meleklerin yerine getirmek zorunda oldukları birtakım görevleri olduğuna inanırız. Bu meleklerden bazıları şunlardır:

Cebrâîl: Vahiyle görevli melektir. Allah Teâlâ’dan aldığı vahyi Allah Teâlâ’nın dilediği peygamberine veya elçisine indirir.

Mikâîl: Yağmur yağdırmak ve bitkileri yeşertmekle görevli melektir.

İsrâfîlî: Birinci ve ikinci kıyâmetin kopması için sûra üflemele görevli melektir.¹

Ölüm meleği: Ölüm ânında canlılardan rûhları çekip almakla görevli melektir.²

Dağ melekleri: Dağlarla görevli meleklerdir.

Mâlik: Cehennem bekçisidir.

Rahim melekleri: Ana karnındaki ceninlerin ecellerini, rızıklarını, cennetlik ya da cehennemlik olduklarını yazmakla görevli meleklerdir.

Koruyucu melekler: Her türlü tehlikeye karşı insanları korumakla görevli meleklerdir.

Amelleri kaydeden melekler: İnsanların işledikleri amelleri kaydeden meleklerdir.

Nitekim Allah Teâlâ insanların amellerini yazan bu iki melek (Kirâmen Kâtibîn) hakkında şöyle buyurmaktadır:

﴿إِذْ يَنْفَخُ الْمُنَادِيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ ﴿١٧﴾ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾﴾

[سورة ق: ١٧- ١٨]

¹ İlk defa sûra üflediğinde her canlı ölecektir. İkinci defa sûra üflediğinde ise herkes hesap vermek için Allah Teâlâ'nın huzuruna duracaktır. Hesap vermek için ayağa kalkılacak olmasından dolayı kıyâmet denilmiştir. (Çeviren)

² Ölüm Meleği: Kur'an-ı Kerim ve sahîh hadislerde, 'Azrâil' diye bildirilmemiştir. Secde Sûresi: 12. âyette 'Ölüm Meleği' olarak geçer. Buhârî, Müslim ve diğer hadis kitaplarında da ölüm meleği olarak geçer. (Çeviren)

"İki melek insanın sağında ve solunda oturarak yaptıklarını yazarlar.¹ İnsan hiçbir söz söylemesin ki, yanında onu gözetleyip yazmaya hazır bir melek bulunmasın."²

Kabir melekleri: Ölü kabre konulduktan sonra ona üç şey hakkında soru soran iki melektir. Bu iki melek kabirde ölüye gelir ve ona; Rabbi, dîni ve peygamberi hakkında soru sorarlar.³

¹ Sağındaki melek, insanın sevaplarını yazmakla, solundaki melek ise günahlarını yazmakla görevlidir. (Çeviren)

² Kâf Sûresi:17-18

³ İmam Ahmed'in bu konuda rivâyet ettiği uzun hadis şöyledir:

((عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: خَرَجْنَا مَعَ النَّبِيِّ ﷺ فِي جَنَازَةِ رَجُلٍ مِنَ الْأَنْصَارِ فَأَتَيْنَاهَا إِلَى الْقَبْرِ وَلَمَّا يُلْحَدُ فَجَلَسَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَجَلَسْنَا حَوْلَهُ، وَكَأَنَّ عَلَى رُءُوسِنَا الطَّيْرَ، وَفِي يَدِهِ عُودٌ يَنْكُتُ فِي الْأَرْضِ، فَرَفَعَ رَأْسَهُ فَقَالَ: اسْتَعِيدُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، - مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا - ثُمَّ قَالَ: إِنَّ الْعَبْدَ الْمُؤْمِنَ إِذَا كَانَ فِي انْقِطَاعٍ مِنَ الدُّنْيَا وَإِقْبَالٍ مِنَ الْآخِرَةِ نَزَلَ إِلَيْهِ مَلَائِكَةٌ مِنَ السَّمَاءِ بِيضُ الْوُجُوهِ، كَأَنَّ وَجُوهُهُمْ الشَّمْسُ، مَعَهُمْ كَفَنٌ مِنْ أَكْفَانِ الْجَنَّةِ، وَحَنُوطٌ مِنْ حَنُوطِ الْجَنَّةِ، حَتَّى يَجْلِسُوا مِنْهُ مَدَّ الْبَصَرِ، ثُمَّ يَجِيءُ مَلِكُ الْمَوْتِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَتَّى يَجْلِسَ عِنْدَ رَأْسِهِ فَيَقُولُ: أَيَّتَهَا النَّفْسُ الطَّيِّبَةُ! اخْرُجِي إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ. قَالَ: فَتَخْرُجُ تَسِيلُ، كَمَا تَسِيلُ الْقَطْرَةُ مِنْ فِي السَّقَاءِ فَيَأْخُذُهَا، فَإِذَا أَخَذَهَا لَمْ يَدْعُوهَا فِي يَدِهِ طَرْفَةً عَيْنٍ حَتَّى يَأْخُذُوهَا، فَيَجْعَلُوهَا فِي ذَلِكَ الْكَفَنِ، وَفِي ذَلِكَ الْحَنُوطِ، وَيَخْرُجُ مِنْهَا كَأَطْيَبِ نَفْحَةٍ مَسْكٍ وَجِدْتَ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ، قَالَ: فَيَصْعَدُونَ بِهَا فَلَا يَمُرُّونَ بِهَا عَلَى مِلا مِنْ الْمَلَائِكَةِ إِلَّا قَالُوا: مَا هَذَا الرُّوحُ الطَّيِّبُ؟ فَيَقُولُونَ: فُلَانُ بْنُ فُلَانٍ بِأَحْسَنِ أَسْمَائِهِ الَّتِي كَانُوا يُسَمُّونَهُ بِهَا فِي الدُّنْيَا حَتَّى يَنْتَهَوْا بِهَا إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا، فَيَسْتَفْتِحُونَ لَهُ فَيُفْتَحُ لَهُمْ فَيُشَيِّعُهُ مِنْ كُلِّ سَمَاءٍ مُقَرَّبُوهَا إِلَى السَّمَاءِ الَّتِي لَيْسَ عَلَيْهَا حَتَّى يُنْتَهَى بِهِ إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ، فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: اكْتُبُوا كِتَابَ عَبْدِي فِي عَلِيِّينَ، وَأَعِيدُوهُ إِلَى الْأَرْضِ، فَإِنِّي مِنْهَا خَلَقْتُهُمْ، وَفِيهَا أَعِيدُهُمْ، وَمِنْهَا أَخْرَجْتُهُمْ تَارَةً أُخْرَى، قَالَ: فَتُعَادُ

رُوحُهُ فِي جَسَدِهِ، فَيَأْتِيهِ مَلَكَانِ فَيَجْلِسَانِهِ فَيَقُولَانِ لَهُ: مَنْ رَبُّكَ ؟ فَيَقُولُ: رَبِّي اللَّهُ، فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا دِينُكَ ؟ فَيَقُولُ: دِينِي الْإِسْلَامُ، فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا هَذَا الرَّجُلُ الَّذِي بُعِثَ فِيكُمْ ؟ فَيَقُولُ: هُوَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ، فَيَقُولَانِ لَهُ: وَمَا عِلْمُكَ ؟ فَيَقُولُ: قَرَأْتُ كِتَابَ اللَّهِ، فَآمَنْتُ بِهِ، وَصَدَّقْتُ، فَيُنَادِي مُنَادٍ فِي السَّمَاءِ أَنْ صَدَقَ عَبْدِي، فَأَفْرِشُوهُ مِنْ الْجَنَّةِ، وَاللَّبْسُوهُ مِنَ الْجَنَّةِ، وَافْتَحُوا لَهُ بَابًا إِلَى الْجَنَّةِ، قَالَ: فَيَأْتِيهِ مِنْ رَوْحِهَا، وَطَيِّبِهَا، وَيُفْسَخُ لَهُ فِي قَبْرِهِ مَدَّ بَصَرِهِ، قَالَ: وَيَأْتِيهِ رَجُلٌ حَسَنُ الْوَجْهِ، حَسَنُ الثِّيَابِ، طَيِّبُ الرَّيْحِ، فَيَقُولُ: أَبَشِّرْ بِالَّذِي يَسُرُّكَ! هَذَا يَوْمُكَ الَّذِي كُنْتَ تُوعَدُ، فَيَقُولُ لَهُ: مَنْ أَنْتَ؟ فَوَجْهَكَ الْوَجْهُ يَجِيءُ بِالْخَيْرِ، فَيَقُولُ: أَنَا عَمَلُكَ الصَّالِحِ، فَيَقُولُ: رَبِّ أَقِمِ السَّاعَةَ حَتَّى أَرْجِعَ إِلَى أَهْلِي، وَمَالِي، قَالَ: وَإِنَّ الْعَبْدَ الْكَافِرَ إِذَا كَانَ فِي انْقِطَاعِ مِنَ الدُّنْيَا، وَاقْبَالِ مِنَ الْآخِرَةِ، نَزَلَ إِلَيْهِ مِنَ السَّمَاءِ مَلَائِكَةٌ سُودُ الْوُجُوهِ مَعَهُمُ الْمُسُوحُ، فَيَجْلِسُونَ مِنْهُ مَدَّ الْبَصَرِ، ثُمَّ يَجِيءُ مَلَكُ الْمَوْتِ حَتَّى يَجْلِسَ عِنْدَ رَأْسِهِ فَيَقُولُ: أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْخَبِيثَةُ! أَخْرِجِي إِلَى سَخَطِ مِنَ اللَّهِ، وَغَضَبِ، قَالَ: فَتَفْرُقُ فِي جَسَدِهِ، فَيَنْتَزِعُهَا كَمَا يَنْتَزِعُ السَّفُودُ مِنَ الصُّوفِ الْمَبْلُولِ، فَيَأْخُذُهَا فَإِذَا أَخَذَهَا لَمْ يَدْعُوهَا فِي يَدِهِ طَرْفَةَ عَيْنٍ حَتَّى يَجْعَلُوهَا فِي تَلْكَ الْمُسُوحِ، وَيَخْرُجُ مِنْهَا كَأَنَّ رِيحَ جِيْفَةٍ وَجِدَتْ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ، فَيَصْنَعُونَ بِهَا فَلَا يَمُرُّونَ بِهَا عَلَى مِلاٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِلَّا قَالُوا: مَا هَذَا الرُّوحُ الْخَبِيثُ؟ فَيَقُولُونَ: فَلَانُ بْنُ فَلَانٍ بَأَقْبَحِ أَسْمَائِهِ الَّتِي كَانَ يُسَمِّي بِهَا فِي الدُّنْيَا حَتَّى يُنْتَهَى بِهِ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا، فَيَسْتَفْتَحُ لَهُ فَلَا يَفْتَحُ لَهُ، ثُمَّ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ﴿لَا تَفْتَحْ لَهُمْ أَبْوَابَ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سِجِّينَ الْأَفْيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ﴾ فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: اكْتُبُوا كِتَابَهُ فِي سِجِّينَ فِي الْأَرْضِ السُّفْلَى، فَتَطْرَحُ رُوحُهُ طَرْحًا، ثُمَّ قَرَأَ: ﴿وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخَطَّفَهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوَى بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ﴾ فَتَعَاذُ فِي جَسَدِهِ، وَيَأْتِيهِ مَلَكَانِ فَيَجْلِسَانِهِ فَيَقُولَانِ لَهُ: مَنْ رَبُّكَ ؟ فَيَقُولُ: هَاهُ! هَاهُ!

لَا أَدْرِي، فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا دَيْنُكَ؟ فَيَقُولُ: هَاهُ! هَاهُ! لَا أَدْرِي، فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا هَذَا الرَّجُلُ
الَّذِي بُعِثَ فِيكُمْ؟ فَيَقُولُ: هَاهُ! هَاهُ! لَا أَدْرِي، فَيُنَادِي مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ أَنْ
كَذَبَ، فَافْرِشُوا لَهُ مِنَ النَّارِ، وَافْتَحُوا لَهُ بَابًا إِلَى النَّارِ، فَيَأْتِيهِ مِنَ
حَرِّهَا، وَسُمُومِهَا، وَيُضَيِّقُ عَلَيْهِ قَبْرُهُ حَتَّى تَخْتَلِفَ فِيهِ أَضْلَاعُهُ، وَيَأْتِيهِ رَجُلٌ قَبِيحُ
الْوَجْهِ، قَبِيحُ الثِّيَابِ، مُنْتِنُ الرَّيْحِ، فَيَقُولُ: أَبَشِّرُ بِالَّذِي يَسُوءُكَ! هَذَا يَوْمُكَ الَّذِي
كُنْتَ تُوعَدُ! فَيَقُولُ: مَنْ أَنْتَ؟ فَوَجْهُكَ الْوَجْهُ يَجِيءُ بِالشَّرِّ، فَيَقُولُ: أَنَا عَمَلُكَ
الْخَبِيثُ، فَيَقُولُ: رَبِّ لَا تُقِمِ السَّاعَةَ)) (رواه أحمد)

Berâ b. Âzib'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle der:

'Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte Ensar'dan bir adamın cenâzesini defnetmek için çıktık, kabre geldiğimizde kabir henüz kazılmamıştı. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- oturunca, biz de onun meclisine saygıdan dolaşı sanki başımızda kuş duruyormuşçasına hepimiz hareketsiz bir şekilde onun etrafında oturduk. Elinde bir çubuk vardı ve düşünceli bir şekilde çubuğun bir ucuyla yeri eşeliyordu. Başını koldırdı ve -iki veya üç defa-: 'Kabir azabından Allah'ı sığınırım, buğurdu. Sonra şöyle buğurdu: Mümin kul, dünyadan ayrılacak ve âhirete yönelmek üzere olduğu zaman ona gökten yüzleri sanki güneş gibi olan beyaz yüzlü melekler iner. Yanlarında cennet kefenleri ve kokuları vardır. Onun görebileceği yere otururlar. Sonra ölüm meleği gelir, baş tarafına oturur ve şöyle der: Ey güzel ruh, çık ve Rabbinin mağfiretine ve rızâsına gel. Bunun üzerine o ruh, tulumun ağzından damlayan bir damla gibi çıkar ve ölüm meleği onu alır. Ölüm meleği, mü'min kulun ruhunu aldığı anda, melekler onu göz açıp kapayacak kadar ölüm meleğinin elinde bırakmazlar. Onu ölüm meleğinin elinden olırlar ve bu kefene koyarlar. O ruhtan, yer yüzünde bulunan en güzel mis kokusu gibi bir koku çıkar. Onu melekler arasından geçirirken: Bu güzel ruh nedir? derler. Dünyaadaki en güzel isimlerini söyleyerek: '... oğlu falandır' derler. Dünya semâsına ulaşınca kadar çıkarırlar. ... onun için kapının açılmasını isterler. Onlaro kapı açılır. Bunun üzerine ... mâda ulaşınca kadar her semâda bulunan Allah'a yakın melekler o ... lar. Nihâyet Allah -azze ve celle- şöyle buğurur: 'Kulumun amel ... 'e yazın ve ruhunu yer yüzüne geri gönderin. Çünkü ben, onları yarattım ve yine ona döndüreceğim. Bir defo daha onları ...) topraktan çıkaracağım.' Bunun üzerine mü'min kulun ... 'ir. Ardından iki melek yanına gelip onu oturturlar ve:

Rabbim kimdir? derler.

Mü'min kul: Rabbim Allah'tır, der.

Onlar: Dinin nedir? derler.

Mü'min kul: Dinim İslâm'dır, der.

Onlar: Size gönderilen adam hakkında ne dersin? derler.

Mü'min kul: O Allah'ın elçisidir, der.

Onlar: Sana bunları bildiren nedir? derler.

Mü'min kul: Allah'ın kitabını okudum, ona inandım ve onu tasdik ettim, der.

Bunun üzerine semâdan bir ses gelir: Kulum doğru söyledi. Cennet'ten bir yer döşeyin (makamını hazırlayın), onu cennet elbiselerinden giydirin ve ona cennetten bir kapı açın, der. Bunun üzerine ona cennetin esintisinin den ve güzel kokusundan kokular gelir, gözünün görebileceği yere kadar kabri genişletilir. Sonra ona, güzel yüzlü, güzel elbiseli ve güzel kokular içerisinde olan birisi gelir ve seni mutlu edecek şeyle sevin. Bugün sana va'd olunan gündür, der. Bunun üzerine o: Sen kimsin? Senin o hayırlı yüzün nedir, der. O: Ben, senin sâlih amelitim der. Bunu işitince, Ya Rabbil Kiyâmeti çabuk kopar ki, âileme ve malıma kavuşayım, der.

Kâfir kul, dünyadan ayrılmak ve âhirete yönelmek üzere olduğu zaman, yarılarında kaba ve sert elbise olan siyah yüzlü melekler gelir ve onun görebileceği bir yerde aturlar. Sonra ölüm meleği onun yanına gelip başucunda oturur ve ona: Ey çirkin ruh, haydi çık! Allah'ın öfkesine ve gazabına gell der. Bunun üzerine ruhu bedenine dağılır ve ıslak yüne dolaşan pitrağın yünden çekilip çıkarıldığı gibi, ölüm meleği onun ruhunu bedeninden çekip alır (ruhu bedeninden güçlkle ayrılır). Ölüm meleği ruhunu alınca da, melekler onu göz açıp kapayacak kadar ölüm meleğinin elinde bırakmazlar. Onu ölüm meleğinin elinden alırlar ve kaba ve sert elbisenin içine koyarlar. Ondan yer yüzünde bulunan en pis leş kokusu gibi bir koku çıkar. Onu semâya yükseltirler. Her semâda bulunan meleklerin yanından geçerken onlar: "Bu pis ruh kimindir? derler. Melekler, dünyadaki en kötü ismini söyleyerek: "Falan ağılu falandır, derler. Dünya semâsına gelince, onun için semânın kapılarının açılmasını isterler, fakat ona kapılar açılmaz. Sonra Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şu âyeti okudu: "(Öldükleri zaman) onlar (in ruhların) a gök kapıları açılmaz ve deve, iğne deliğinden geçinceye kadar onlar cennete giremezler. Suçluları işte böyle cezâlandırırız." (Arâf Sûresi: 40)

Allah -azze ve celle- şöyle buğurur: "Onun amel defterini Siccîn'e (en aşağı tabakağa) yazın" der. Sonra onun ruhu, gâkten yere fırlatılıp atılır. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- sonra şu âyeti okudu: "Kim Allah'a ortak koşarsa, sanki o, gökten düşüp de parçalanmış da kendisini kuşlar kapmış veya rüzgâr

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾

[سورة إبراهيم الآية: ٢٧]

"Allah, inananları hem dünya, hem de âhiret hayatında hak ve kalıcı söz ile sapaşağlam tutar.¹ Zâlimleri de (dünya ve âhiret hayatında haktan) saptırır. Allah, dilediğini yapar."²

onu uzak bir yere sürükleyip atmış kimse gibidir. * (Hac Sûresi:31). Ardından ruhu bedenine iâde alınur da (Münker ve Nekir adlı) iki melek ona gelip yanına oturur ve:

Rabbin kimdir? derler.

Kâfir kul: Şey şey, bilmiyorum, der.

Onlar: Dinin nedir? derler.

Kâfir kul: Şey şey, bilmiyorum, der.

Onlar: Size gönderilen adam hakkında ne dersin? derler.

Kâfir kul:Şey şey, bilmiyorum, der.

Bunun üzerine semâdan bir ses: 'Yalan söylediy, ona cehennem'deki yerini hazırlayın ve ona cehennemden bir kapı açın' der.Cehennem ateşinin sicağından ve sıcak rüzgârından gelir ve kaburgaları birbirine geçecek şekilde kabri ona daraltılır.Çirkin yüzü, kötü elbiseli ve pis kokulu bir odam ona gelir ve şöyle der:Seni üzecek şey sevin! Bugün, va'd olunduğun gündür.Kâfir ruh ona: Sen kimsin? Çirkin yüz kötülük getirdi, der.O da: Ben senin çirkin amelinim, der.Bunun üzerine: Rabbim! Kıyameti koparma, der.* (İmam Ahmed'in Müsnedi, hadis no: 17803) (Çeviren)

Pitrac:Dikenli tohumları hayvanların kollarına ve insanların giysilerine takılan bir yıllık ve otsu bitkidir.Bitki Bilimindeki adı; 'Xantium spinosum'dur.(Çeviren)

¹ Bu, kelime-i tevhîd olan Lâ ilâhe illallah sözüdür.Allah Teâlâ îmân edenleri dünya hayatında hak dîn üzere yaşatarak ölmeden önce güzel bir sonla dünyadan göç etmelerini sağlar. Kabirde ise Münker ve Nekîr adlı iki meleğin sorularına doğru cevap vermelerini sağlar.(Çeviren)

² İbrâhîm Sûresi: 27

Cennet ehlinin melekleri: Cennet kapılarından cennet ehlinin yanına gelerek onları selâmlamak ve onları cennet nimetleriyle müjdelemekle görevli meleklerdir.

Nitekim Allah Teâlâ bu melekler hakkında şöyle buyurmaktadır:

﴿يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ﴾

[سورة الرعد من الآية: ٢٣ والآية: ٢٤]

"Melekler, (cennete girişlerini tebrik etmek için) her kapıdan onların (cennet ehlinin) yanına gelerek onlara; 'Sizlere selâm olsun. Son yurt (cennet), ne güzeldir' (derler)."¹

Peygamber -sallâllâhu aleyhi ve sellem- de semâda **"Beṭtul-Ma'mûr"** denilen yere hergün yetmiş bin meleğin girdiğini -başka bir rivâyette orada namaz kıldığını- kıyâmet gününe kadar da kendilerine sıra gelmediği için bir daha oraya dönmeyeceğini haber verdiği melekler de vardır.

¹ Ra'd Sûresi:23-24

3. BÖLÜM

KİTAPLARA İMÂN

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, insanların doğru yolu bularak kıyâmet günü Allah Teâlâ'ya karşı özür beyan etmemeleri, onlara hikmeti öğretip ve nefislerini temizle çıkarmaları için peygamberlerine kitaplar indirdiğine inanırız.

Bizler,

Allah Teâlâ'nın her peygamberle birlikte kitap indirdiğine inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle bu konuda buyurmaktadır:

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ
لِيُقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾ [سورة الحديد من الآية: ٢٥]

"Andolsun ki biz, elçilerimizi apaçık delillerle gönderdik ve insanlar adâleti ayakta tutsunlar diye onlarla birlikte Kitab'ı ve Mîzân'ı indirdik."¹

¹ Hadîd Sûresi:25

Adlarını bildiğimiz kitaplar şunlardır:

1. Tevrât: Allah Teâlâ tarafından Musa -aleyhisselâm-'a indirilen İsrâiloğullarının en büyük kitabıdır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءً ﴾ [سورة المائدة من الآية: ٤٤]

"Andolsun ki biz, içerisinde hidâyet (dalâletten doğru yolu gösteren, hükümleri açıklayan) ve nûr olan Tevrât'ı indirdik. Allah'ın emrine teslim olmuş peygamberler, yahûdiler arasında Tevrât ile hükmederlerdi. Rablerinin emrine teslim olmuş yahûdilerden âbid kimselerle âlimler de onunla hükmetmişler ve peygamberlerinin onlar arasında Tevrât ile hükmettiklerine hepsi şâhitlik etmişlerdi.."¹

2. İncil: Allah Teâlâ'nın, İsa -aleyhisselâm-'a indirdiği, Tevrât'ı doğrulayıcı ve tamamlayıcı durumundaki bir kitaptır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴾ [سورة المائدة من الآية: ٤٦]

¹ Mâide Sûresi:44

"**Hakkı göstermesi ve** (bilmedikleri hükümleri) **insanlara açıklaması,** (Tevrât'ın içerdiği hükümlerin) **doğru olduğuna şâhitlik etmesi,** **muttakiler için doğru yolu gösterici ve öğüt olması için O'na** (İsâ'ya) **İncil'i verdik."** ¹

﴿وَلَا حِجْلَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ﴾ [سورة آل عمران من الآية: ٥٠]

"(İsâ: Kolaylık olsun diye Allah'tan gelen vahiyle) **Allah'ın haram kıldığı bazı şeyleri size helâl kılmam için** (gönderildim)."²

3. Zebûr: Allah Teâlâ'nın Dâvûd -aleyhisselâm-'a vermiş olduğu kitaptır.

4. Suhuf: İbrâhîm -aleyhisselâm- ile Musâ -aleyhisselâm-'a inen sahîfelerdir.

5. Kur'an-ı Kerîm: Allah Teâlâ'nın peygamberlerin sonuncusu olan Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e indirmiş olduğu kitaptır.

Nitekim Allah Teâlâ Kur'an-ı Kerim hakkında şöyle buyurmaktadır:

﴿هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ﴾

[سورة البقرة من الآية: ١٨٥]

"(Kur'an, insanlara) **hakkı göstermesi için** (indirilmiştir). (O Kur'an'da Allah'ın) **hidâyetine delil teşkil eden ve hakkı bâtıldan ayırt eden apaçık deliller vardır."**³

¹ Mâide Sûresi:46

² Âl-i İmrân Sûresi:50

³ Bakara Sûresi:185

Kur'an-ı Kerîm kendisinden önceki kitapları tasdik etmesi ve onlara hâkim olması için gönderilmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ ﴾

[سورة المائدة من الآية : ٤٨]

"Kendisinden önceki kitap(lar)ı tasdik etmesi ve (onlara üstün olması, o kitapların doğru olduklarına şahitlik etmesi) ve onların üzerine hâkim olması için (sana kitabı indirdik)."¹

Allah Teâlâ, daha önce inen bütün kitapların hükmünü Kur'an-ı Kerîm ile ortadan kaldırmış, Kur'an-ı Kerîm ile oynamak ve onu tahrif etmek isteyenlerden korumayı bizzat kendisi üstlenmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴾ [سورة الحجر الآية : ٩]

"Kur'an'ı (Muhammed'e) kesinlikle biz indirdik ve (ona bir şey ilâve edilmek veya ondan bir şey noksanlaştırılmak sûretiyle tahrif edilmekten) onu koruyacak olan da biziz."²

Çünkü Kur'an-ı Kerîm, (özür beyan etmemeleri için) kıyâmete dek cinler ve insanların hepsine birden bir huccet/delîl olarak kalacaktır.

¹ Mâide Sûresi:48

² Hicr Sûresi:9

Kur'an-ı Kerim'den önce inen bütün kitaplar geçici bir süre için geçerliydi. Sonra inen kitap, önce inen kitabın hem hükmünü ortadan kaldırıyor, hem de önce inen kitapta meydana gelen tahrif ve değişikliği açıklıyordu. Bu nedenle Kur'an-ı Kerim'den önce inen hiçbir kitap, tahrif edilmekten veya fazlaştırılmaktan veyahut da noksanlaştırılmaktan kurtulamamıştı.

Nitekim Allah Teâlâ Kur'an-ı Kerim'i koruyacağı konusunda şöyle buyurmaktadır:

﴿ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ ﴾

[سورة النساء من الآية ٤٦]

"Yahûdilerin bir kısmı, (Allah'ın) sözleri(ni) yerlerinden değiştir(tirme)yi kendilerine âdet edin)irler."¹

﴿ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِّمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِّمَّا يَكْسِبُونَ ﴾

[سورة البقرة الآية ٧٩]

"Elleriyle bir kitap yazıp sonra onu az bir ücret karşılığında satmak için 'Bu, Allah katındandır' diyen (Yahûdî âlim)ler helâk olsunlar! Yine onlar, elleriyle yazdıkları ve (haram olarak) kazandıklarından dolayı helâk olsunlar."²

¹ Nisâ Sûresi:46

² Bakara Sûresi:79

﴿ قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِلنَّاسِ لِيَجْزِيَوهُ قَرَاتِيسَ بُدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا ﴾ [سورة الأنعام من الآية: ٩١]

“(Ey Muhammed!) De ki: O halde, Musâ'nın insanlara bir nûr ve hidâyet olarak getirdiği kitabı kim indirdi? Siz bu kitabı kağıtlara yazarak bazısını açıklıyor, çoğunu da gizliyorsunuz.”¹

﴿ وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُودُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ ﴾ [سورة آل عمران الآية: ٧٨ ومن الآية : ٧٩]

“Yahûdilerden bir grup, okudukları şeyi (Allah tarafından indirilmiş) kitaptan sanmanız için, kitabı (Tevrât'ı) okurken dillerini eğip-büklerler. Halbuki okudukları şey, kitaptan değildir. Onlar: 'O, Allah katındandır', derler.O (okudukları şey), Allah katından değildir. Onlar bilerek Allah'a iftirâ etmektedirler. Allah'ın kendisine kitap indirmesi, hikmet ve peygamberlik vermesinden sonra, kalkıp da insanlara: 'Allah'ın dışında bana ibâdet edin' demesi, hiç kimseye yakışıklı olmaz.”²

¹ En'âm Sûresi:91

² Âl-i İmrân Sûresi:78-79

﴿يَتَأَهَّلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ
كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ﴾

[سورة المائدة من الآية : ١٥]

"Ey Ehl-i kitap! Elçimiz (Muhammed-sallallahu aleyhi ve sellem-
Tevrât ve İncil'de insanlardan) gizlediğiniz birçok şeyi size açıklamak
üzere geldi."¹

﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾

[سورة المائدة من الآية : ١٧]

"Şüphesiz ki Allah, Merhem oğlu Mesih'in (İsâ) tâ kendisidir'
diyenler (hıristiyanlar) kâfir oldular."²

¹ Mâide Sûresi:15

² Mâide Sûresi:17

4. BÖLÜM

PEYGAMBERLERE İMÂN

Bizler,

İnsanların, kıyâmet günü peygamberlerden sonra Allah Teâlâ'ya karşı bir özür beyan etmemeleri, sevabını müjdelemek ve azabından da uyararak için Allah Teâlâ'nın peygamberler gönderdiğine inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ
الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ [سورة النساء الآية: ١٦٥]

"İnsanların, (kıyâmet günü) peygamberlerden sonra Allah'a karşı bir özür beyan etmemeleri için, (sevabını) müjdelemek ve (azabından da) uyararak için peygamberler (gönderdik). Allah, (mülkünde) azîz (güçlü) ve (işleri idâre etmede) hikmet sahibidir."¹

Bizler,

Peygamberlerin ilkinin Nûh -aleyhisselâm-, sonuncusunun ise Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- olduğuna inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالْبَيْتِ مَنْ بَعْدِهِ﴾

[سورة النساء من الآية: ١٦٣]

¹ Nisâ Sûresi: 165

"(Ey Muhammed!) **Andolsun ki Biz, Nûh'a ve ondan sonraki peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik.**"¹

﴿ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴾ [سورة الأحزاب الآية : ٤٠]

"**Muhammed, adamlarınızdan hiçbirisinin babası değildir. Fakat O, Allah'ın elçisi ve peygamberlerin sonuncusudur.** (O'ndan sonra kıyâmete kadar peygamber gelmeyecektir). **Allah, hakkıyla bilir.** (Hiçbir şey O'na gizli-saklı kalmaz)."²

Bizler,

Peygamberlerin en faziletlisinin Muhammed, sonra İbrâhîm, sonra Mûsâ, sonra Nûh, sonra da Merÿem oğlu İsâ olduğuna inanırız. -Allah Teâlâ'nın salât ve selâmı, hepsinin üzerine olsun-.

Nitekim Allah Teâlâ onları şu âyette özel olarak zikrederek şöyle buyurmuştur:

﴿ وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ ۗ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴾ [سورة الأحزاب الآية : ٧]

"(Ey Muhammed! Hatırlar mısın?) **Biz, peygamberlerden** (risâleti tebliğ edeceklerine dâir) **söz almıştık. Senden, Nûh'tan, İbrahim'den, Musa'dan ve Merÿem oğlu İsa'dan da** (söz almıştık). **Biz, onlardan** (risâleti tebliğ ederek emâneti yerine getireceklerine ve birbirlerini tasdik edeceklerine dâir) **kesin bir söz almıştık.**"³

¹ Nisâ Sûresi:163

² Ahzâb Sûresi:40

³ Ahzâb Sûresi:7

Bizler,

Allah Teâlâ'nın şu âyette özel olarak zikrettiği peygamberlerin şerâatlerini içerdiğinden dolayı Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şerâatının, onların şerâatlarının faziletlerine sahip olduğuna inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ ﴾

[سورة الشورى من الآية : ١٣]

"(Ey insanlar! Allah'ı bilmek sûretiyle) 'Dini ayakta tutun ve (dinde) ayrılığa düşmeyin' diye Nûh'a (yapmasını ve tebliğ etmesini) emrettiğini, sana vahyettiğimizi, İbrahim'e, Musa'ya ve İsa'ya tavsiye ettiğimizi, Allah size dîn kıldı."¹

Bizler,

Peygamberlerin hepsinin yaratılmış insanlar olduklarına ve onların hiçbir rubûbiyet özellikliğine sahip olmadıklarına inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ, peygamberlerin ilki olan Nûh -aleyhisselâm- hakkında şöyle buyurmaktadır:

﴿ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ ﴾

[سورة هود من الآية : ٣١]

"(Nûh kavmine dedi ki): **Ben size, Allah'ın hazîneleri bendedir' demiyorum. Gaybı da bilemem. Ben bir meleğim de demiyorum.**"²

¹ Şûrâ Sûresi:13

² Hûd Sûresi:31

Allah Teâlâ, peygamberlerin sonuncusu olan Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e de şöyle söylemesini emretmektedir:

﴿ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ
إِنِّي مَلَكٌ ﴾ [سورة الأنعام من الآية: ٥٠]

"(Ey Muhammed! Onlara de ki): **Ben size, Allah'ın hazineleri benim yanımdadır, demiyorum. Ben, gaybı da bilemem. Ben size, bir meleğim de demiyorum.**"¹

Yine O'na şöyle söylemesini emretmektedir:

﴿ قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ﴾

[سورة الأعراف من الآية: ١٨٨]

"(Ey Muhammed! Onlara de ki): **Ben, Allah'ın dilediğinden başka, kendime ne bir yarar sağlamaya, ne de kendimden bir zararı savmaya gücüm yeter.**"²

Başka bir âyette ona şöyle söylemesini emretmektedir:

﴿ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴾ ﴿ قُلْ إِنِّي لَنْ يُخْرِجَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ
وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴾ [سورة الجن: ٢١- ٢٢]

"(Ey Muhammed! Onlara de ki): **Ben, sizden ne bir zararı savmaya, ne de size bir yarar sağlamaya gücüm yeter. De ki: Beni Allah'(ın azabından) dan hiç kimse kurtaramaz. (Azabından kaçıp) sığınabileceğim başka bir yer de bulamam.**"³

¹ En'âm Sûresi:50

² A'râf Sûresi:188

³ Cin Sûresi:21-22

Bizler,

Peygamberlerin, Allah Teâlâ'nın kulları olduklarına, onlara elçilik görevi vererek onları üstün kıldığına, onları makamların en yücesi olan kulluk makamı ile nitelendirdiğine inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ peygamberlere övgüde bulunarak onların ilki olan Nûh -aleyhisselâm- hakkında şöyle buyurmaktadır:

﴿ ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴾

[سورة الإسراء الآية : ٣]

"(Kendilerini tufandan kurtarıp) **Nûh ile birlikte gemide taşıdığımız kimselerin nesli!** (Allah'a ortak koşmayın.Nûh'u örnek alarak Allah'a şükredin). **Hiç şüphesiz ki O,** (Allah'a bütün azalarıyla) **çok şükreden bir kul idi."** ¹

Peygamberlerin sonuncusu Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- hakkında ise şöyle buyurmaktadır:

﴿ تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴾

[سورة الفرقان الآية : ١]

"(Cinleri ve insanları, Allah'ın azabından korkutmak için) **Âlemlere uyarıcı olsun diye kuluna** (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-) **Furkân'ı indiren Allah'ın bereketi büyük, hayrı ise pek çoktur."** ²

¹ İsrâ Sûresi:3

² Furkân Sûresi:1

Diğer peygamberler hakkında ise şöyle buyurmaktadır:

﴿وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدَى وَالْأَبْصَرِ﴾

[سورة ص الآية : ٤٥]

"(Ey Muhammed! Allah'a itaatte) **güçlü ve (dîninde) basîretli kullarımız** (ve peygamberlerimiz) **İbrâhîm, İshâk ve Yâkub'u da an.**"¹

﴿وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ﴾ [سورة ص من الآية : ١٧]

"(Ey Muhammed! Allah'ın düşmanlarına karşı) **güçlü olan** (ve Allah'a sabırla itaat eden) **kulumuz Dâvûd'u da an. Şüphesiz ki O, hep Allah'a yönelirdi.**"²

﴿وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ﴾ [سورة ص الآية : ٣٠]

"Biz, Dâvûd'a (ikrâmda bulunarak ona oğlu) **Süleyman'ı bahsettik. Süleyman ne güzel bir kul idi. Şüphesiz ki O, hep Allah'a yönelirdi.**"³

Allah Teâlâ Merÿem oğlu İsa hakkında da şöyle buyurmaktadır:

﴿إِنَّ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِبَنِي إِسْرَائِيلَ﴾

[سورة الزخرف الآية : ٥٩]

"(Peygamberlik vererek) **kendisine ikrâmda bulunduğumuz ve** (kudretimize delâlet etmesi için de) **İsrâîloğullarına bir mûcize** (ve ibret) **kıldığımız O,** (Merÿem oğlu İsa) **bir kuldân başka bir şey değildir.**"⁴

¹ Sâd Sûresi:45

² Sâd Sûresi:17

³ Sâd Sûresi:30

⁴ Zuhurf Sûresi:59

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, elçilik (peygamberlik) görevini Muhammed -sallallahu alehî ve sellem-'in elçiliğiyle sona erdirdiğine ve onu insanların hepsine birden peygamber olarak gönderdiğine inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿قَدْ يَتَأْتِيهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ
مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ [سورة الأعراف الآية: ١٥٨]

"(Ey Muhammed!) **De ki: Ey İnsanlar! Şüphesiz ki ben, hepinize birden (gönderilmiş), göklerin ve yerin sahibi olan Allah'ın elçisiyim. O'ndan başka hakıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur. O, diriltir ve öldürür. O halde, Allah'a ve O'nun sözlerine inanan, okuma-yazma bilmeyen peygamber olan elçisine inanın. Ona uyun ki, hidâyete eresiniz.**"¹

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, kulları için dîn olarak Muhammed -sallallahu alehî ve sellem-'in şeriatı olan İslâm dînini seçtiğine ve İslâm'dan başka bir dîni hiç kimseden kabul etmeyeceğine inanırız.

¹ A'râf Sûresi: 158

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ﴾ [سورة آل عمران من الآية: ١٩]

"(Allah'ın kulları için seçtiği ve ondan başkasını dîn olarak kabul etmediği) **Allah katındaki geçerli dîn, İslâm'dır.**"¹

﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ [سورة المائدة من الآية: ٣]

"Bugün size dîninizi (İslâm'ı) **kemâle erdirdim**, (sizi cehâlet karanlığından İslâm nûruna çıkmak sûretiyle) **üzerinize nimetimi tamamladım ve dîn olarak size İslâm'ı seçtim.**"²

﴿وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ [سورة آل عمران الآية: ٨٥]

"Her kim, İslâm'dan başka bir dîn isterse, o dîn ondan asla kabul olunmayacaktır. Ve o, âhirette hüsrâna uğrayanlardan olacaktır."³

¹ Âl-i İmrân Sûresi:19

² Mâide Sûresi:3

³ Âl-i İmrân Sûresi:85

Bizler,

Günümüzde, Allah Teâlâ nezdinde yahûdîlik, hristiyanlık veya başka bir dîn gibi, İslâm dîninin dışında bir dînin geçerli olduğunu iddiâ edenin kâfir olduğunu biliriz. Bu düşüncesinden derhal tevbe etmesi istenir. Tevbe etmezse, mürted (dînden dönmüş) olarak öldürülür. Çünkü o, Kur'anı yalanlamış demektir.

Bizler,

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in insanların hepsine birden peygamber olarak gönderildiğini inkâr edenin, bütün peygamberleri, hatta inandığını ve uyduğunu iddiâ ettiği kendi peygamberini bile inkâr etmiş olduğunu biliriz.

Nitekim Allah Teâlâ Nuh -aleyhisselam-'in kavmi hakkında şöyle buyurmaktadır:

[سورة الشعراء الآية : ١٠٥] كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾

"Nüh'un kavmi, peygamberlerini yalanladılar. (Böylelikle onlar, bütün peygamberleri yalanlamış oldular. Zirâ her peygamber, kendisinden önceki peygamberlerin getirdiklerini tasdik etmekle emrolunmuştur.)"¹

Allah Teâlâ, Nüh -aleyhisselâm-'dan önce peygamber gelmesine rağmen, kavminin bütün peygamberleri yalanlamış sayıldıklarını belirtmiştir.

Başka bir âyette ise şöyle buyurmaktadır:

¹ Şuarâ Sûresi:105

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٥١﴾﴾

[سورة النساء: ١٥٠-١٥١]

"Allah'ı ve elçilerini inkâr edenler (yahûdî ve hıristiyanlar, Allah'a inanıp peygamberlerinin hepsini veya bazısını inkâr ederek) **Allah ile peygamberlerin arasını açmak isterler ve 'biz bazı elçilere inanır, bazısını da inkâr ederiz' derler. Bununla, (dalâlete ve uydurdukları bid'âte) yol bulmak isterler. İşte onlar, gerçek kâfirlerdir. Kâfirler için alçaltıcı bir azap hazırladık.**"¹

Bizler,

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sonra artık peygamber gelmeyeceğine inanırız.

Her kim, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sonra peygamberlik iddiâsında bulunur veya peygamberlik iddiâsında bulunanı tasdik ederse, kâfir olur. Çünkü o, Allah Teâlâ'ı, elçisini ve müslümanların oymbirliğiyle ittifak ettiklerini yalanlamış olmaktadır.

Bizler,

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in râşid halifeleri olduğuna, onların ilim, dâvet ve idâre yönünden Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yerine mü'minlere halifelik yaptıklarına, onların en fazîletlisi ve

¹ Nisâ Sûresi: 150-151

halîfeliğe en lâıyık olanının önce Ebûbekir, sonra Ömer, sonra Osman, daha sonra da Ali olduğuna inanırız. -Allah onların hepsinden râzi olsun-.

Onlar, fazîlet yönünden birbirlerinden farklı oldukları gibi halîfe-likte de ayrı konumdaydılar. Allah Teâlâ, yüce hikmeti gereği, dönemlerin en hayırlısı olan sahâbe dönemine, o dönemde onlarla birlikte yaşamış ve halîfeliğe en lâıyık kimseyi halîfe kılmıştır.

Bizler,

Bir sahâbinin, fazîlet yönünden kendisinden daha üstün olan başka sahâbiye bazı hususlarda üstün olabileceğine, fakat kendisinden üstün olan sahâbiye mutlak anlamda üstün olamayacağına inanırız. Çünkü fazîleti gerektiren şeyler, çok ve değişiktir.

Bizler,

Bu ümmetin, ümmetlerin en hayırlısı ve Allah Teâlâ katında en kıymetlisi olduğuna inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ ﴾ [سورة آل عمران من الآية: ١١٠]

"(Ey Muhammed Ümmeti!) **Siz, insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz.** (Allah ve Rasûlünün emrettikleri) **ıyiliği emreder,** (yasakladıkları) **kötülüğü de yasaklar ve Allah'a inanırsınız.**"¹

¹ Âl-i İmrân Sûresi:110

Bizler,

Bu ümmetin en hayırlısının sırasıyla sahâbe, tâbiîn, sonra da onlara tâbi olanlar olduğuna inanırız.

Yine, bu ümmetten bir tâifenin hak üzere olacağına ve kıyâmete kadar düşmanlarına gâlip geleceğine, onlara düşmanlık edenlerin veya aykırı davrananların kendilerine hiçbir zarar veremeyeceklerine inanırız.

Bizler,

Sahâbe arasında vukû bulmuş olayların içtihadındaki bir yorumdan kaynaklandığına, içtihadında doğruyu bulanın iki, hata edenin ise bir ecir kazandığına ve hata edenin hatasının Allah Teâlâ tarafından bağışlanmış olduğuna inanırız.

Bizler,

Sahâbenin hata ve kusurlarını anmaktan uzak dururuz. Onları, hak ettikleri güzel bir övgüyle anarız ve Allah Teâlâ'nın şu emri gereği kalplerimizi onlara karşı kin duymaktan veya hasetten arındırırız.

﴿ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلِ أَوْلِيَّكَ أَعْظَمَ دَرَجَةً
مَنْ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلُوا وَكَلَّا وَعَدَّ اللَّهُ الْحُسْنَى ﴾

[سورة الحديد من الآية : ١٠]

**"Sizden birisi, Mekke'nin fethinden önce (Allah yolunda) harca-
yan ve (kâfirlere karşı) savaşanlarla ecirde bir olamaz. Onlar,
Mekke'nin fethinden sonra (Allah yolunda) harcayan ve (kâfirlere
karşı) savaşanlardan, Allah katında derece bakımından daha
üstündürler. Bununla birlikte Allah, her iki topluluğa da cenneti
vâdetmiştir..."¹**

¹ Hadîd Sûresi:10

Allah Teâlâ bizim hakkımızda ise şöyle buyurmaktadır:

﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا
إِنَّكَ رءُوفٌ رَحِيمٌ﴾ [سورة الحشر الآية : ١٠]

"Onlardan (Ensâr ve Muhâcirlerden) sonra gelenler (mü'minler) şöyle derler: Rabbimiz! Bizi ve bizden önce îmân eden kardeşlerimizi bağışla. Kalplerimizde onlara karşı kin (ve haset) bırakma! Rabbimiz! Şüphesiz ki sen, (kullarına) çok şefkâtlî ve (onlara) çok merhametlisin."¹

¹ Haşr Sûresi:10

5. BÖLÜM

ÂHİRET GÜNÜNE İMÂN

Bizler,

İnsanların Allah Teâlâ'nın huzurunda hesaba çekilmek için diriltilecekleri, ya nimetler yurdu olan cennet, ya da acıklı azap yurdu olan cehennemde kalacakları, o günden sonra başka bir gün olmayacak olan ve kıyâmet günü olarak da bilinen âhiret gününe inanırız.

Bizler,

İsrâfil -aleyhisselâm-'ın ikinci defa sûra üflemesiyle birlikte Allah Teâlâ'nın hesaba çekmek için ölüleri yeniden dirilteceği ölümden sonraki dirilişe inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ﴾ [سورة الزمر الآية: ٦٨]

"Sûra üflenince, Allah'ın (ölmelerini) diledikleri müstesnâ göklerde ve yerde ne varsa, hepsi ölecektir. Sonra ona (Sûra) bir defa daha üflenince, bir de ne görsünler, (Rablerinin huzurunda hesaba durmak için kabirlerinden) ayağa kalkmış (Rableri onlara ne yapacak diye) bakıyorlar!"¹

İnsanlar kabirlerinden yalınayak, üzerlerinde hiçbir elbise olmadan anadan doğma (şıplak) ve sünnetsiz bir halde Âlemlerin Rabbinin huzurunda hesaba duracaklardır.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُمْ وَعَدَّا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴾

[سورة الأنبياء من الآية: ١٠٤]

"(Kıyâmet günü insanı) **tıpkı ilk defa yarattığımız gibi onu (anasından yeni doğduğu gün gibi) yeniden diriltiriz. Bunu yerine getirmeyi gerçekten va'dettik. Bir şeyi vadettiğimiz zaman (onu dâima) yerine getiririz"** ¹

Bizler,

Amel defterlerinin insanların sağ taraflarından veya arkalarının solundan verildiğine inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ يَمِينَهُ ۖ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ۖ وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۖ وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وِرَاءَ ظَهْرِهِ ۖ فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ۖ وَيَصَلَّىٰ سَعِيرًا ﴾

[سورة الانشقاق: ٧- ١٢]

¹ Enbiyâ Sûresi: 104

"**Kimin kitabı** (amel defteri) **sağından verilirse** (ki o, mü'mindir), **kolay bir şekilde hesaba çekilecek ve** (cennetteki) **ehline sevinç içerisinde dönecektir. Kimin de kitabı arkasından verilirse** (ki o, kâfirdir), **derhal yok olmayı dileyecek ve ateşe girecektir.**"¹

Başka bir âyette ise şöyle buyurmaktadır:

﴿وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ ۖ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا﴾
﴿أَقْرَأَ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا﴾

[سورة الإسراء: ١٣- ١٤]

"**Her insanın** (iyi veya kötü) **işlediği amelini kendisiyle beraber kıldık** (Ne o başkasının işlediği amelle, ne de başkası onun işlediği amelle hesaba çekilir). **Kıyâmet günü insanın** (amellerini kaydedilmiş olarak göreceği) **bir kitabı** (amel defteri) **önüne açılmış olarak çıkarırız.** (Ona şöyle denecektir): **Kitabını** (amel defterini) **oku.** (Dünyada iken okuma bilmez idiyse de bugün kitabını okuyacaktır). **Bugün hesap sormak** (dünyada yaptıklarını tek tek saymak) **için, nefsin sana yeter.**"²

Bizler,

Amellerinin tartılacağı mizânın (terâzinin) kıyâmet günü ortaya konulacağına ve hiç kimsenin (zerre miktarı) haksızlık görmeyeceğine inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

¹ İnşikâk Sûresi: 7-12

² İsrâ Sûresi: 13-14

﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿ [سورة الزلزلة: ٧- ٨]

"Her kim, zerre miktârı iyilik yapmış ise, (âhirette) karşılığını (sevâbını) görecektir. Her kim de zerre miktârı kötülük yapmış ise, (âhirette) karşılığını (cezâsını) görecektir."¹

Başka bir âyette şöyle buyurmaktadır:

﴿فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿ تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴾ [سورة المؤمنون الآيات: ١٠٢- ١٠٤]

"Kimlerin (sevapları) mîzânda ağır basarsa, işte (cenneti kazanarak) kurtuluşa erenler, asıl bunlardır. Kimlerin de mîzânda (sevapları) hafif gelir (ve günahları ağır basar)sa, işte nefislerine yazık ederek cehennemde ebedî olarak kalacak olanlar bunlardır. (Cehennemde) ateş yüzlerini yaktıkça orada (dudakları büzüş-müş ve dişleri dışarı fırlamış bir halde) suratları asık olurlar."²

Yine başka bir âyette şöyle buyurmaktadır:

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ [سورة الأنعام الآية: ١٦٠]

¹ Zلزلة Sûresi: 7-8

² Mu'minûn Sûresi: 102-104

"Her kim, (kıyâmet günü Rabbinin huzuruna) bir iyilikle gelirse, ona getirdiğinin on katı (iyilik) vardır. Her kim de (kıyâmet günü Rabbinin huzuruna) bir kötülükle gelirse, o sadece getirdiğinin (günahının) dengiyle cezâlandırılır.Onlar (zerre miktarı dahi) haksızlığa uğratılmazlar."¹

Bizler,

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in kendine has olan büyük şefaatine inanırız.İnsanlar, kıyâmet günü dayanılamayacak kadar büyük bir sıkıntı ve kederle karşılaşınca, kendilerine şefaatchi olması için sırası ile önce Âdem, sonra Nûh, sonra İbrâhîm, sonra Mûsa, sonra İsâ, son olarak da Muhammed'e gelirler. -Allah'in salât ve selâmi, hepsinin üzerine olsun-.

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-, -Allah'in izniyle- kulları arasında hüküm vermek için onlara Allah Teâlâ'nın huzurunda şefaatchi olacaktır.

Bizler,

Cehenneme giren mü'minlere,Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- ile diğer peygamberler, mü'minler ve meleklerin, -Allah'in izniyle- şefaate edip onları cehennemden çıkaracaklarına inanırız.

Bizler,

Allah Teâlâ'nın şefaate gerek duymadan, lütuf ve rahmeti ile îmân eden birçok topluluğu cehennemden çıkaracağına inanırız.

¹ En'âm Sûresi:160

Bizler,

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in (kıyâmet günü) havzının olacağına, suyunun süttten daha beyaz, tadının baldan daha tatlı, kokusunun miskten daha güzel, eni ve boynunun bir aylık yol mesafesi kadar geniş, taşlarının gökteki yıldızlar kadar güzel ve çok olacağına, ümmetinden yalnızca mü'min olanların ondan içeceğine ve ondan bir defa içenin, bir daha ebediyen susamayacağına inanınız.

Bizler,

Kıyâmet günü cehennemın üzerine kurulacak olan Sırat köprüsüne inanınız. İnsanlar, sırat köprüsünün üzerinden amellerine göre geçeceklerdir. İlk topluluk yıldırım gibi, ikinci topluluk rüzgâr gibi, üçüncü topluluk kuşlar gibi, sonraki topluluk ise normal adımlarla Sırat'tan geçeceklerdir.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Sırat köprüsünün üzerinde ayakta duracak ve şöyle duâ edecektir:

"Yâ Rabbi! Bizleri, (Sırat köprüsünün âfetinden kurtarıp onun korkusundan) emîn eyle."

Kulların işleri bitince, onlardan sonra sürünerek başka bir topluluk gelecektir. Sırat köprüsünün her iki tarafında kendilerine emredilene yakalamak için asılı demir kancalar olacaktır. Kancaların yakaladıkları cehenneme atılacak, yakalamadıkları ise kurtulacaktır.

Bizler,

Kur'an ve sünnette kıyâmet günü ve onun dehşeti hakkında haber verilen her şeye inanınız. Allah Teâlâ, o günün dehşetinden bizlere yardım eylesin. (Âmîn)

Bizler,

Peygamber -sallallahu alehi ve sellem-'in cennete girmesi için, cennet ehline şefa'at edeceğine ve bu şefa'atin sadece kendisine has olduğuna inanırız.

Bizler,

Cennet ve cehenneme inanırız. Cennet, Allah Teâlâ'nın muttakî mü'minler için hazırladığı nimetler yurdu'dur. Orada hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın işitmediği ve hiç kimsenin aklına gelmeyen sayısız nimetler vardır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

[سورة السجدة الآية : ١٧]

"Yaptıkları (sâlih) amellerine karşılık olarak, onlar (mü'minler) için (onların hoşuna gidecek ve gönüllerini huzura kavuşturacak) ne mutluluklar saklandığını hiç kimse bilemez."¹

Cehennem ise, Allah Teâlâ'nın zâlim kâfirler için hazırladığı azap yurdu'dur.Orada akla gelmeyen sayısız azap ve işkenceler vardır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا﴾

[سورة الكهف من الآية : ٢٩]

¹ Secde Sûresi:17

"Muhakkak ki biz, kâfirlere öyle (şiddetli) bir ateş hazırladık ki, onun duvarları onları (kâfirleri) çepeçevre kuşatmıştır. (Kâfirler, cehennemde şiddetli susuzluktan dolayı su istemek için) imdât dileyecek olsalar, onlara erimiş maden gibi yüzlerini haşlayan bir su getirilir. (Susuzluğu gidermeüip bilakis arttıran) bu içecek, ne kötü içecek, (cehennem de) ne kötü kalınacak yerdir."¹

Cennet ve cehennem şu an vardır, ebediyüyen de yok olmayacaktır.

Nitekim Allah Teâlâ cennet hakkında şöyle buyurmaktadır:

﴿ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُمْ رِزْقًا ﴾ [سورة الطلاق من الآية: ١١]

"Her kim, Allah'a îmân eder ve sâlih amel işlerse, Allah onu (ağaçlarının) altlarından ırmaklar akan cennetlere girdirir. Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırılar. Allah, gerçekten ona (cennette) güzel bir rızık vermiştir."²

Cehennem hakkında ise şöyle buyurmaktadır:

﴿ إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكٰفِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٦﴾ خٰلِدِينَ فِيهَا اَبَدًا ﴿٦٧﴾ لَا يَجِدُونَ وِلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٨﴾ يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا اَطَعْنَا اللَّهَ وَاَطَعْنَا الرَّسُوْلًا ﴾ [سورة الاحزاب: ٦٤ - ٦٦]

¹ Kehf Sûresi:29

² Talâk Sûresi:11

"Şüphesiz ki Allah, kâfirleri (dünya ve âhirette) rahmetinden kovmuş ve (âhirette) onlara azgın bir ateş hazırlamıştır. Onlar orada ebedî olarak kalacaklardır.Ne (kendilerini savunacak) bir dost, ne de (kendilerini ateşten çıkarmaya) yardım edecek birisini bulacaklardır. (Kâfirlerin) yüzleri ateşte evrilip çevrildiği gün (pişman olmuş bir halde): Keşke (dünyada iken) Allah'a ve elçisine itaat etseydik (de cennet ehli olsaydık) diyeceklerdir."¹

Bizler,

Kur'an ve sünnetin bizzat isimlerini veya vasıflarını belirterek cennetlik olduklarına şâhitlik ettiklerine şâhitlik ederiz. Ebûbekir, Ömer, Osman, Ali ve bazı sahâbenin -Allah onlardan râzı olsun- cennetlik olduklarına bizzat Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellam- şâhitlik etmiştir.

Bizler,

Kur'an ve sünnetin, mü'min ve muttakî olarak vafettiği herkesin cennetlik olduğuna şâhitlik ederiz.

Bizler,

Kur'an ve sünnetin isimlerini veya vasıflarını belirtip cehennemlik olduklarına şâhitlik ettiği kimselerin cehennemlik olduklarına şâhitlik ederiz.

Kur'an ve sünnet, Ebû Leheb, Amr b. Luhay Huzâî² gibi kimselerin bizzat cehennemlik olduklarına şâhitlik etmiştir.

¹ Ahzâb Sûresi:64-66

² Amr b. Luhay el-Huzâî, Bizans dışarından Arabistan yarımadasına, özellikle de Hicâz bölgesine put getirerek İbrahim -aleyhisselâm-'ın dînini değiştirip Allah Teâlâ'dan başkasına ibâdet edilmesine, Mekke ve diğer çevre beldelerde ilk defa şirkin yayılmasına sebep olan kimsedir. (Çeviren)

Kur'an ve sünnet, kâfir, müşrik ve münâfık olarak vafsettiği herkesin cehennemlik olduklarına şâhitlik etmiştir.

Bizler,

Ölünün kabre konulduktan sonra Rabbi, dîni ve peygamberi hakkında sorguya çekilecek olduğu kabir fitnesine inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿يُشِيتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾

[سورة إبراهيم الآية: ٢٧]

"Allah, inananları hem dünya, hem de âhiret hayatında hak ve kalıcı söz ile sapsağlam tutar. Zâlimleri de (dünya ve âhiret hayatında haktan) saptırır. Allah, dilediğini yapar."¹

Mü'min: "Rabbim Allah, dînim İslâm ve Peygamberim Muhammed -sallallahu alehî ve sellem-" diyecektir.

Kâfir ve münâfık ise: "Bilmiyorum, insanların bir şeyler söylediklerini işittim, ben de öyle dedim" diyecektir.

Bizler,

Allah Teâlâ'nın kabir hayatında mü'minler için hazırladığı kabir nimetlerine inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

¹ İbrâhîm Sûresi:27

﴿الَّذِينَ نُوْقِفُهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ [سورة النحل الآية: ٢٢]

"Onlar, meleklerin canlarını (kalpleri küfürden temiz bir halde) aldığı ve kendilerine; 'Selâm olsun size, (dünyada) yapmış olduğunuz (sâlih) amellerinize karşılık cennete girin' diyeceği kimselerdir."¹

Bizler,

Allah Teâlâ'nın kabir hayatında zâlim kâfirler için hazırladığı kabir azabına inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ
أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمْ الْيَوْمَ تُجْرُونَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى
اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ﴾ [سورة الأنعام الآية: ٩٣]

"(Ey Muhammed!) O zâlimleri, ölümün korkunç dehşetle boğuşurlarken, (canlarını alacak olan) melekler de ellerini uzatmış bir halde onlara: 'Haydi düştüğünüz şu durumdan kendinizi kurtarın!² Allah'a karşı gerçek olmayana söylemenizden (iftira etmenizden) dolayı sizler, bugün en alçaltıcı azapla cezâlandırılacaksınız' derken onların halini bir görmüş olsaydın."³

¹ Nahl Sûresi:32

² Âyetin bu kısmına şu anlam da verilebilir: "(Canlarını alacak olan) melekler ellerini uzatmış bir halde onlara: 'Haydi kendinizi elimizden kaçırap canlarınızı azaptan kurtarın da görelim.' Ya da "Rûhlarınızı bedenlerinizden çıkarıp bize teslim edin ki canlarınızı alalım." (Çeviren)

³ En'âm Sûresi:93

Bu konuda rivâyet edilen hadisler çok olup bilinmektedir. Bu sebeple mü'mine düşen görev; Kur'an ve sünnetin gayba ilişkin konularda haber verdiği her şeye inanması, bu konuları dünyada görülen şeylerle kıyaslayıp onlara itiraz etmemesi gerekir. Çünkü âhiretle ilgili konular, ikisi arasındaki belirgin büyük farktan dolayı dünyadaki şeylerle kıyaslanması mümkün değildir.

Yalnızca Allah Teâlâ'dan yardım dileriz.

6.BÖLÜM

KAZÂ VE KADERE İMÂN

Bizler,

Allah Teâlâ'nın ezeli ilmi ve yüce hikmeti gereği, kâinat hakkında takdir ettiği kaderin hayır ve şerrine inanırız.

Kaderin dört mertebesi vardır:

Birinci Mertebe: İlim

Bizler,

Allah Teâlâ'nın her şeyi hakıyla bildiğine inanırız.O, geçmişte olmuş ile gelecekte olacak olanı, onun nasıl olacağını, ezeli ve ebedi ilmiyle bilir. O'nun bir şeyi bilmiyorken bilir hâle gelmesi veya biliyorken unutması söz konusu olamaz.

İkinci Mertebe: Kitâbe (yazma)

Bizler,

Allah Teâlâ'nın kıyâmet gününe kadar olacak olan şeyleri Levh-i Mahfûz'da yazdığına inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ
إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ [سورة الحج الآية : ٧٠]

"(Ey Muhammed!) **Allah'ın, gökte ve yerde ne varsa** (hepsini) **bildiğini bilmez misin? Bu, bir kitapta** (Levh-i Mahfûz'da yazılı) **dir. Bu**

(ilme sâhip olmak, kendisini hiçbir şeyin âciz bırakmadığı) **Allah için çok kolaydır.”¹**

Üçüncü Mertebe: Meşîet (isteme/dileme)

Bizler,

Allah Teâlâ'nın, göklerde ve yerde olan her şeyi dilediğine, O'nun irâdesi olmadan hiçbir şeyin olmayacağına, dilediği şeyin olduğuna ve dilemediği şeyin de olmayacağına inanırız.

Dördüncü Mertebe: Yaratma

Bizler,

Allah Teâlâ'nın her şeyi yarattığına, göklerin ve yerin hazînelerinin O'nun elinde olduğuna inanırız.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ لَمْ يَمْلِكِ
[سورة الزمر الآية: ٦٢ ومن الآية: ٦٣]

"Allah, her şeyin yaratıcısıdır. O her şeye vekîldir. Göklerin ve yerin (hazînelerinin) anahtarları, O'na âittir.”²

Bu dört mertebe, Allah Teâlâ'nın bütün yarattıklarını kapsadığı gibi, kulların yaptıklarını da kapsar.Kulların söylemiş oldukları sözler, yapmış oldukları şeyler veya yapmayıp terkettikleri şeylerin hepsi, Allah Teâlâ tarafından bilinmekte ve O'nun katında yazılı bulunmaktadır. O şeyleri, dilemiş ve yaratmıştır.

¹ Hac Sûresi:70

² Zümer Sûresi:62-63

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿لَمِن شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾﴾

[سورة التكويد: ٢٨- ٢٩]

"Sizden, doğru yolda (îmân üzere) gitmek isteyenler için (bu bir öđüttür). Âlemlerin Rabbi Allah dilemedikçe de siz dileyemezsiniz (ne doğru yolda gidebilir, ne de ona gücünüz yeter)."¹

﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾

[سورة البقرة من الآية: ٢٥٣]

"Şayet Allah dileseydi onlar savaşmazlardı. Fakat Allah dilediğini yapar."²

﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرَّهُمْ وَمَا يُفْتَرُونَ﴾

[سورة الأنعام من الآية: ١٣٧]

"Şayet Allah (yaratmalarını) dileseydi, onlar bunu yapamazlardı. (Fakat Allah, onların âkibetlerini bildiği için böyle takdir buyurdu). (Ey Muhammed!) Onları iftirâ ettikleri şeyle başbaşa bırak! (Zirâ Allah, kıyâmet günü seninle onlar arasında hükmünü verecektir)."³

﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ﴾ [سورة الصافات الآية: ٩٦]

"Allah, sizi de, yaptıklarınızı da yaratmıştır."⁴

¹ Tekvîr Sûresi:28-29

² Bakara Sûresi:253

³ En'âm Sûresi:137

⁴ Sâffât Sûresi:96

Bizler,

Bununla birlikte Allah Teâlâ'nın kuluna bir tercih hakkı ve güç verdiğiğine, filin bizzat bu ikisiyle gerçekleştiğine inanırız.

Kulun yaptığı filin, onun kendi tercihi ve gücüyle olduğunu gösteren âyetler pek çoktur.

Birincisi:

﴿ نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ ﴾ [سورة البقرة الآية : ٢٢٣]

"Kadınlarınız sizin için bir tarladır. O halde tarlanıza nasıl derseniz öyle girin (çocuk doğurdukları yerden -vagina- olmak kaydıyla kadınlarınızla dilediğiniz şekilde birleşin)."¹

﴿ وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُمْ عُدَّةً وَلَكِنَّ كَرِهَ اللَّهُ
أَنْبِعَانَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴾

[سورة التوبة الآية : ٤٦]

"(Ey Muhammed!) Eğer onlar (münâfiklar) seninle birlikte savaşa çıkmak isteselerdi, elbette bunun için hazırlık yaparlardı. Fakat Allah, (münâfikların seninle savaşa) çıkmalarını çirkin gördü. Bundan dolayı onları (savaştan) geri bıraktı. Onlara; oturan (hastalar, âcizler, kadınlar ve çocuklar)la beraber oturun, denildi."²

Allah Teâlâ, ilk âyette kulunun eşiyle birleşmesini kendi dilemesi, ikinci âyette de savaşa hazırlık yapmasını kendi irâdesiyle olduğunu belirtmiştir.

¹ Bakara Sûresi:223

² Tevbe Sûresi:46

İkincisi:

Allah Teâlâ'nın kuluna bir şeyi emretmesi veya kulunu o şeyden yasaklaması. Eğer kulun bu konuda seçme hakkı ve gücü olmasaydı, bu onun kaldıramayacağı bir sorumluluk olurdu ki bu durum Allah Teâlâ'nın hikmetine, rahmetine ve şu âyette haber verdiği doğru sözüne ters düşerdi:

﴿ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ﴾ [سورة البقرة من الآية : ٢٨٦]

"Allah, herkesi ancak gücünün yettiği kadarıyla sorumlu tutar (gücünün yetmeyeceği bir şeyle sorumlu tutmaz)."¹

Üçüncüsü:

İyilik yapanın kimsenin, yaptığı iyiliğe karşılık övülmesi, kötülük yapan kimsenin ise yaptığı kötülükten dolayı kınanması ve herkesin hak ettiğini alacak olması. Eğer kulun fiili, kendi hür irâde ve tercihiyle olmasaydı, Allah Teâlâ'nın iyilik yapan kimseyi övmesi abes, kötülük yapan kimseyi de cezâlandırması zulûm olurdu ki Allah Teâlâ abesle uğraşmaktan ve zulmetmekten münezzehtir.

Dördüncüsü:

İnsanlar, kıyâmet günü peygamberlerden sonra Allah Teâlâ'ya karşı özür beyan etme sinler diye, müjdeleyici ve uyarıcı olmaları için, Allah Teâlâ peygamberler göndermiştir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

¹ Bakara Sûresi:286

﴿رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ﴾ [سورة النساء من الآية: ١٦٥]

"İnsanlar (kıyâmet günü) peygamberlerden sonra Allah'a karşı özür beyan etmesinler diye, (sevabımı) müjdelemek ve (azabımdan da) uyardırmak amacıyla peygamberler (gönderdik)."¹

Eğer kulun fiili, kendi hür irâde ve seçimiyle olmasaydı, Allah Teâlâ'nın peygamberler göndermesinin gerekçesi boşa çıkardı.

Beşincisi:

Her insan, bir işi yaptığında veya yapmayı bıraktığında hiçbir zorlama olmadan o işi yaptığını hisseder. Ayağa kalkar, oturur, girer, çıkar, yolculuğa çıkar veya çıkmaz. Bunların hepsini kendi irâdesi ile yapar. Bunları yaparken de hiç kimsenin kendisini zorladığını hissetmez. Aksine bir işi kendi hür irâde ve seçimiyle yapan kimseyle kendisine zorla yaptıranı kolayca ayırt edebilir.

Aynı şekilde dinimiz de bu ikisi arasında hikmetli bir şekilde ayırım yapmıştır. Nitekim Allah Teâlâ, kendi hakkına dâir konularda başkasının zoruyla yapan kimseyi sorumlu tutmamıştır.

¹ Nisâ Sûresi: 165

Bizler,

Allah Teâlâ'nın kaderini gerekçe göstererek işûân edenin işûânında hiçbir haklılık payının olmadığını biliriz. Çünkü günah işleyen, Allah Teâlâ'nın kendisi hakkında ne takdir ettiğini bilemeden kendi tercihiyle günah işler. Bundan dolayı bir kimse, Allah Teâlâ'nın kendisi hakkında ne takdir ettiğini, ancak o şey vukû bulduktan sonra öğrenir.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا ﴾ [سورة لقمان من الآية: ٣٤]

"Hiç kimse yarın ne kazanacağını bilemez..."¹

İnsanın, bir işi yaptıktan sonra bilmediği bir gerekçeyi özür beyan etmesi hiç doğru olur mu?

Nitekim Allah Teâlâ bu gerekçeyi boşa çıkararak şöyle buyurmaktadır:

﴿ سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاءُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴾ [سورة الأنعام الآية: ١٤٨]

¹ Lokman Sûresi:34

"Müşrikler: 'Allah dileseydi ne biz, ne de atalarımız (Allah'a) ortak koşar, hiçbir şeyi de haram kılmazdık' diyeceklerdir. Onlardan öncekiler de aynı şekilde (peygamberlerini) yalanladılar ve bunun sonucunda da azabımızı tattılar. (Ey Muhammed! Onlara) De ki: Yanınızda (haram kıldığınız hayvanlar ve ekinleri, Allah'ın kâfir olmanızı dileyip sizin kâfir olmanıza râzı olduğunu ve küfrü size sevdirdiğini iddiâ ettiğinizi) bize açıklayacağınız bir bilgi mi var? Siz, (bu dîn hakkında) zandan başka bir şeye uymuyorsunuz ve siz sadece yalan söylüyorsunuz."¹

Kaderi gerekçe gösterip günah işleyene deriz ki:

Allah Teâlâ senin hakkında itaati takdir ettiği halde niçin itaatte bulunmadın? Çünkü belli olmadan önce takdir olunan şey bilinmediği için itaat ile günah arasında hiçbir fark yoktur. Bu nedendir ki Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Allah Teâlâ'nın herkese cennet ve cehennemde kalacağı yeri yazdığını ashâbına haber verince, ashâbı ona:

"O halde (Allah'a) tevekkül edip çalışmayı bırakalım mı?" dediler. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- onlara:

"Hayır, çalışın. Zirâ herkes kendisi için takdir olunanı yapmaya kolaylık bulacaktır."² buyurdu.

¹ En'âm Sûresi:148

² Buhârî ve Müslim

Kaderi gerekçe gösterip günah işleyene deriz ki:

Örneğin Mekke'ye gitmek istiyorsun. Mekke'ye gitmek için de iki yolun olduğunu, bu iki yoldan birinin korkunç ve zor olduğunu, diğerinin ise emniyetli ve kolay olduğunu doğru sözlü birisi sana söylemiş olsa sen, emniyetli ve kolay olan ikinci yolu seçersin. Benim için bu yol takdir edildi diyerek birinci yolu seçmen mümkün değildir. Böyle yapasan, insanlar senin deli olduğunu söylerler.

Kaderi gerekçe gösterip günah işleyene deriz ki:

Sana iki vazife takdim edilse ve birinin maaşı diğerinden daha yüksek olsa, tabii ki sen maaşı daha yüksek olan vazifeyi seçersin. O halde nasıl olur da âhiretle ilgili daha az olan ameli kendin için tercih edip kaderi gerekçe gösterebilirsin.

Kaderi gerekçe gösterip günah işleyene deriz ki:

Hastalandığı zaman tedâvi olmak için her doktorun kapısını çalarsın. Vücûdundaki ağrılara, ameliyata ve ilâcin acılığına sabredersin de kalbinin hastalığı olan günahlara niçin aynı şeyleri yapmazsın.

Bizler,

Rahmet ve hikmetinin kemâli gereği, kötülüğün Allah Teâlâ'ya nisbet edilemeyeceğine inanırız.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır:

"Kötülük (şer), sana nisbet edilemez (Allahım)."

Hatta Allah Teâlâ'nın takdir ettiği hükümde bile kesinlikle şer yoktur. Çünkü bu hüküm, O'nun rahmet ve hikmetinden sâdir olmuştur.

Şer, Allah'ın takdir ettiği şeylerin neticesinde olur.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Hasan'a kunut duâsını öğretirken şöyle buyurmuştur:

"(Allahım! Hakkımda) **verdiğin hükmünün şerrinden beni koru.**"¹

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- yukarıdaki hadiste olduğu gibi şerri, Allah Teâlâ'ya değil de, O'nun takdir ettiği şeye izâfe etmiştir. Bununla birlikte şer, her zaman takdir edilen şeylerle birlikte şer olmaz. Bir taraftan şer ise, diğer taraftan hayır olabilir veya bir yönden şer ise, başka bir yönden hayır olabilir. Örneğin yer yüzünde kuraklık, hastalık, fakirlik ve korku gibi durumların ortaya çıkmasıyla düzenin bozulması, bir yönden şer ise, diğer yönden hayırdır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ
بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ [سورة الروم الآية: ٤١]

"İnsanların kendi elleriyle işledikleri (günahlar) yüzünden karada ve denizde (kuraklık ve hastalıklar yaygınlaştığı için) düzen bozuldu. Allah, (yaptıkları) bazı amellerine karşılık onları cezâlandırır. Umulur ki onlar tevbe ederek Allah'a dönerler."²

¹ Tirmizî, Nesâî, Ebû Dâvûd ve İbn-i Mâce rivâyet etmişlerdir.

² Rûm Sûresi:41

(Had cezâsı uygulanarak) hırsızın elinin kesilmesi veya zinâ eden evli erkek veya kadının taşlanarak öldürülmesi, eli kesilen veya öldürülen kimseye göre şerhdir. Fakat diğer taraftan her ikisi için hayır sayılır. Zirâ had cezâsının uygulanması, ikisinin günahlarına keffâret olur. Onlara aynı anda hem dünya, hem de âhiret azabı uygulanamaz. Diğer taraftan had cezâsının uygulanmasıyla birlikte mallar, ırzlar ve nesiller korunmuş olur ki, bu da fert ve toplum için hayır sayılır.

7. BÖLÜM

Büyük esâsları içeren bu üçe itikad inananlarına pekçok önemli faydalar sağlamaktadır.

Allah Teâlâ'ya, O'nun güzel isimlerine ve üçe sıfatlarına îmân etmenin faydaları:

Allah Teâlâ'ya, O'nun güzel isimlerine ve üçe sıfatlarına inanmak; emirlerini yerine getirmenin ve yasaklarından da sakınmanın gereği olarak bir kula Allah Teâlâ sevgisi ve O'nu yüceltme duygusu verir. Allah Teâlâ'nın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak, fert ve topluma dünya ve âhiret saadetini sağlar.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةًۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴾

[سورة النحل الآية: ٩٧]

"Her kim, erkek veya kadın olsun, (Allah'a ve Rasûlüne) îmân etmiş olarak (iyi) amel işlerse, ona mutlu bir hayat yaşatırız. (Dünyada) yaptıklarına karşılık olarak da (âhirette) onların mükâfatlarını en güzel şekilde veririz."¹

¹ Nahl Sûresi:97

Meleklerle İmân etmenin faydaları:

1. Cinleri ve insanları yaratanın azametini, kuvvet ve hükümrânlığını bilmeyi sağlar.
2. Kullarına verdiği değerden dolayı Allah Teâlâ'ya gereği gibi şükretmeyi sağlar. Öyle ki Allah Teâlâ kullarını korumak, onların amellerini yazmak ve onların menfaati için meleklerini görevlendirmiştir.
3. Allah Teâlâ'ya en güzel bir şekilde ibâdet ettiklerinden ve mü'minlerin bağışlanması için Allah Teâlâ'ya istiğfarda bulduklarından dolayı melekleri sevmeyi sağlar.

Kitaplara İmân etmenin faydaları:

1. Allah Teâlâ'nın kullarına olan rahmeti ve verdiği değeri bilmeyi sağlar. Öyle ki Allah Teâlâ, doğru yolu bulmaları için her topluluğa bir kitap göndermiştir.

2. Allah Teâlâ hikmetinin tezâhürü olarak, bu kitaplarda her ümmete uygun olanı onlara din kılmıştır. Bu kitapların sonuncusu Kur'an-ı Kerim, her zaman ve mekân için olup kıyâmete kadar bütün yaratılmışlar için en uygun olan kitaptır.

3. Allah Teâlâ'nın bu konudaki nimetine şükretmeyi sağlar.

Peygamberlere îmân etmenin faydaları:

1. Allah Teâlâ'nın kullarına olan rahmeti ve verdiği değeri bilmeyi sağlar. Öyle ki Allah Teâlâ, insanlara doğru yolu göstermek ve onları bu doğru yola çağırmak için her topluluğa bir peygamber göndermiştir.
2. Allah Teâlâ'nın bu büyük nimetine şükretmeyi sağlar.
3. Peygamberleri sevmeyi, onlara gereği gibi saygı göstermeyi ve onları lâıyk oldukları şekilde övmeyi sağlar.Çünkü onlar, Allah Teâlâ'nın elçileri ve seçkin kullarıdır. Peygamberler, Allah Teâlâ'ya ibâdet eden, O'nun elçilik görevini tebliğ eden, Allah Teâlâ'nın kullarına nasihat eden ve bu uğurda onların eziyetlerine sabreden kimselerdir.

Âhiret gününe îmân etmenin faydaları:

1. Âhiret gününün sevabını ümit ederek Allah Teâlâ'ya ibâdet etmeye ve o günün azabından korkarak günah işlemekten kaçınmayı teşvik eder.

2. Dünya nimetlerini ümit edip de elde edemeyen mü'minleri, âhiret nimetleri ve oranın sevabını elde edecek olmasıyla teselli eder.

Kadere îmân etmenin faydaları:

1. Bir işi yaparken sebeplere sarılma konusunda Allah Teâlâ'ya güvenmeyi sağlar.Çünkü hem fiil, hem de onun neticesi, Allah Teâlâ'nın kazâ ve kaderiyle olmaktadır.

2. Buna inanan bir nefis hem rahata kavuşur, hem de kalbi mutmain olur.Çünkü olanın Allah Teâlâ'nın kazâ ve kaderiyle olduğunu ve bu istenmeyen durumun kaçınılmaz olduğunu bildiği zaman, nefsi rahata kavuşur, kalbi mutmain olur, Rabbinin kazâsına râzı olur. Kadere inanan kimseden daha güzel hayat yaşayan, nefsi daha rahat ve kalbi daha mutmain olan hiç kimse yoktur.

3. Kadere îmân, arzulanan şey elde edildiği zaman insana kendini beğenmişlikten kurtulmasını sağlar. Çünkü Allah Teâlâ'nın takdir ettiği sebeplerden olan hayır ve başarının gerçekleşmesi, bir nimettir. Bunun için bu nimete karşılık olarak Allah Teâlâ'ya şükreder ve kendini beğenmişliği terkeder.

4. İstenen şeyin elde edilememesi veya istenmeyen bir şeyin olması halinde stresten ve sıkıntıdan kurtulmasını sağlar. Çünkü bu, göklerin ve yerin mülkü elinde olan Allah Teâlâ'nın kazâsı ile olmuştur. Bunun vukû bulması kaçınılmazdır. Dolayısıyla bu duruma sabreder ve sevabını Allah Teâlâ'dan ümit eder.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuya işâret ederek şöyle buyurmaktadır:

﴿ مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ
 مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴾ لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا
 فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿

[سورة الحديد : ٢٢ - ٢٣]

"(Ey insanlar!) **Yeryüzünde olan ve sizin de başınıza gelen (hastalık ve açlık gibi) hiçbir şey yoktur ki, biz (nefisleri) yaratmadan önce onları bir kitapta (Levh-i Mahfûz) yazmış olmayalım. Şüphesiz ki bu, Allah'a göre kolaydır. Elde edemediğimize üzülmemeniz ve Allah'ın size bahşettiği nimetlerle böbürlenmemeniz için (Allah size bunu açıklamaktadır). Çünkü Allah (dünyada kendisine verilen nimetlerle başkasına) büyüklük taslayan kimseleri asla sevmez.**"¹

Allah Teâlâ'dan, bizleri bu inanç üzere sâbit kılmasını, bu inancın faydalarını gerçekleştirmeyi, bizlere lütûf ve ihsânından vermesini, hidâyetten sonra kalplerimizi îmandan kaydırmamasını ve bizlere rahmetini lutfetmesini dileriz.

Şüphesiz ki O, kullarına karşılıksız ve bol verendir. Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'adır.

Allah Teâlâ Peygamberimiz Muhammed'e, âline, ashâbına ve onlara en güzel bir şekilde tâbi olanlara salât ve selâm eylesin.

Muhammed b. Sâlih el-Useymîn

¹ Hadîd Sûresi:22-23

İÇİNDEKİLER

Takdim
Önsöz
Bizim İnançımız.....
Allah'ın yegâne rab ve ilâh olduğuna, O'nun isim ve sıfatlarına ve bu konuda O'nun vahdâniyetine î mân
Âyetel-Kürsî.....
Allah'ın ilim ve kelâm sıfatları
Allah'ın uluv, istivâ ve maiyyet sıfatları
"Allah, yer yüzünde kullarıyla beraberdir" diyen kâfirdir veya dalâlettedir
Allah'ın gecenin son bölümünde dünya semasına inmesi ve kıyâmet günü kulları arasında hüküm vermek için (Mahşer yerine) gelecek olması.
Allah'ın irâdesi iki türdür: Kevnî ve şer'î irâde
Allah Teâlâ'nın kevnî ve şer'î irâdesinin hepsi bir hikmete binâden olmuş ve hikmete uygundur.....
Allah'ın bir şeyi sevmesi, ondan râzı olması, bir şeyi çirkin görmesi ve ona gazaplanması
Allah'ın yüzü, iki eli ve iki gözü vardır.....
Mü'minlerin kıyâmet günü Rablerini görmeleri
Kemâl sıfatlara sâhip oluşu sebebiyle Allah'ın başka bir şeyle kıyaslanmasının mümkün olamayacağı

Uyuklama, uyuma, zulûm, gaflet, âcizlik, yorgunluk ve bitkinlik gibi durumların Allah'tan uzak olması	
Allah'ın sıfatlarını hiçbir şeye benzetmeden ve nasıl olduğunu düşünmeden kabul etmek	
Allah ve Rasûlünün sustuğu konularda susmak	
Bu yolda yürümek farzdır.Bunun açıklaması.....	
Allah Teâlâ ve Rasûlünün sözlerinde tam bir ilim, doğruluk ve açıklama vardır.....	39

1. BÖLÜM

Yazarın, isim ve sıfatlar konusunda Kur'an ve sünnete itimat etmesi ve o yolda yürümüş ilk müslümanlarla hidâyet önderi imamların izlediği yolu izlemesi	
Kur'an ve sünnetin Allah'ın isim ve sıfatları konusunda-ki naslarını olduğu gibi kabul etmek	
Allah'ın isim ve sıfatları konusundaki nasları tahrif edenlerin, onları boşa çıkaran veya aşırıya gidenlerin izlediği yoldan uzaklaşmak	
Kur'an ve sünnette haber verilen her şey, hakır	
Ne Kur'an ve sünnette, ne de Kur'an ve sünnet arasında bir çelişki vardır	
Kur'an ve sünnet arasında çelişki olduğunu iddiâ edenin kalbinde bir eğrilik vardır.....	
Kur'an ve sünnet arasında çelişki olduğunu zannedenin ilmi az, anlayışı kıt veya yeterince düşünememiştir.....	

Kur'an ve sünnette kendisine hak belli olmayan kimsenin ne yapması gerekir?

2. BÖLÜM

Meleklerle îmân

Melekler niçin yaratılmışlardır?

Meleklerin yerine getirmekle görevli oldukları işler

Be'utul-Ma'mûr 55

3. BÖLÜM

Kitaplara îmân

Allah, her peygamberle birlikte bir kitap indirmiştir.....

Adlarını bildiğimiz kitaplar şunlardır

Kur'an, bütün kitapları tasdik edicidir ve herhangi bir değişikliğe uğramaktan ve tahrif edilmekten Allah tarafından korunmuştur

Kur'an'dan önce inen kitapların hepsi ilâve edilmek veya noksanlaştırılmak sûretiyle tahrif edilmiştir 60

4. BÖLÜM

Peygamberlere îmân ve gönderilmelerindeki hikmet

Peygamberlerin ilki Nûh -aleyhisselâm-, sonuncusu ise Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'dir.....

En faziletli peygamberler kimlerdir.....

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şerîfatı, önceki peygamberlerin şerîfatlarının faziletlerinin hepsine hâizdir

Peygamberler, Allah'ın yaratmış olduğu kullardır. Allah, elçilik görevi vererek onları üstün kılmıştır. Onlar, rubûbiyet özelliklerinden hiçbirisine sahip değildir.....

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şerîfatı olan İslâm dîni, Allah'ın kulları için seçip râzî olduğu dîndir

Allah'ın, İslâm dîninden başka bir dîni kabul edeceğini iddiâ eden kâfir olur

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in risâletinin umûmî olduğunu inkâr eden kimse, bütün peygamberleri inkâr ettiğinden dolayı kâfir olur.....

Muhammed-sallallahu aleyhi ve sellem-'den sonra peygamber gelmeyecektir. Peygamber geleceğini iddiâ eden veya iddiâ edeni tasdik eden kimse kâfir olur

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Râşid Halifeleri 78

Hilâfete hangisi daha lâıyk ve daha fazîletlidir

Râşid Halifelerden kimisi bir hususta üstün olabilir ancak bu onun dâima üstün olduğunu gerektirmez

Ümmetlerin en hayırlısı Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ümmetidir.

Bu ümmetin en hayırlısı da sahâbe, tâbiîn ve tâbiînden sonra gelenlerdir80

Sahâbenin kusurları hakkında konuşmamak gerekir 81

5.BÖLÜM

Âhiret gününe îmân.....

Ölümden sonraki dirilişe, kıyâmette amel defterlerinin verileceğine ve amellerin tartılacağı mîzâna îmân

- Hususî ve umumî şefaât nedir.....
- Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in kıyâmet günü havzının olması ve cehennemın üzerine sirâtın kurulması.....
- Cennet ve cehenneme îmân, cennet ve cehennem şu an vardır ve hiçbir zaman yok olmayacaktır..... 91
- Birinin cennetlik mi yoksa cehennemlik mi olduğuna ya bizzat ya da özelliklerini belirterek şahitlik edilir.....
- Münker ile Nekir adlı iki meleğin kabirde insanı sorguya çekecek olduğu kabir fitnesine, kabir nimetleri ile kabir azabının olduğuna îmân.....

6. BÖLÜM

- Kadere îmân.....
- Kadere îmânın dört mertebesi.....
- Bir fiili işlemek için kulun kendisine tercih ve o fiili yapma gücü verilmiştir..
- Kulun bir fiili yapmak için kendisine seçme ve fiili yapma gücü verildiğine delâlet eden beş şey.....
- Günah işleyenin kaderi gerekçe göstererek günah işlemesinin hiçbir mazereti olmadığı ve onun gerekçesine verilecek cevap.....
- Şer, Allah Teâlâ'ya nisbet edilemez ve Allah Teâlâ'nın kazâsının hepsi de hayırdır.....
- Şer, Allah'ın takdir ettiği şeylerde olup bir yönden şer ise, diğer yönden hayır olabilir veya bir yerden şer ise, başka bir yerden hayır olabilir.....

7. BÖLÜM

Bu inancın pekçok ve önemli faydaları vardır	
Allah'a îmân etmenin faydaları.....	
Meleklerle îmân etmenin faydaları	
Kitaplara îmân etmenin faydaları.....	
Peygamberlere îmân etmenin faydaları	
Âhiret gününe îmân etmenin faydaları	
Kadere îmân etmenin faydaları	
İçindekiler	119

عقيدة أهل السنة والجماعة (باللغة التركية)

تأليف

الشيخ محمد الصالح العثيمين

ترجمة

محمد مسلم شاهين

www. **Islamhouse** .com

1428هـ - 2007م

المكتب التعاوني للدعوة وفتح بيت الإسلام بالربوة

Islamic Propagation Office in Rabwah

P.O.Box 29465 RIYADH 11457 - TEL 4454900 - 4916065

FAX: 4970126 - E-Mail: rabwah@islamhouse.com

<http://www.islamhouse.com>